

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben félfévre 6 K., negyedévre 3 K. — c.
Vidéken . . . 9 K. 4 K. 50 f.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Főter, 42. Gvarmathy-palota, földszint az udvarban.

Barbárság.

Már a háboru magában kegyetlen. Emberek nagy sokasága kiáll s iszonyu raffinériával halomra gyilkolja egymást. Pénzt, tudást, erkölcsöt arra fordítanak, hogy rémes pusztítást végezzen az ember — az emberben. A tudománynak minden vívmánya s az emberi létnek színe-java, fiatalsága, hite, lelkesedése, vagyona: mind be van állítva a hadi szerencse gyilkos forgatagába, amelynek szörnyű nyomát pataokban mossa a köny és a vér.

Ezer számra hullnak az emberek a háboruban, ami kegyetlen vétség az Isten alkotása, ember rendeltetése, az élet parancsa és a vallás tilalma ellen. De a kegyetlenség ösztöne nem ismer korlátot. Dul és pusztít, vért ont, a háboru, jobbára a kapzsiságtól sarkalva, hogy az egyik nép, vagyis inkább az egyik hatalom elvegye a másiktól, ami nem az övé s a kegyetlenség magában nem szab határt senkinek, sőt ellenkezőleg, az egyik kegyetlenség csak növeli a másiknak kegyetlenkedését.

Mert kegyetlen már magában a háboru, de vérfagyasztó és szivettépő az, hogy miként tudják fokozni a kegyetlenséget egymás marcangolásában. A háboru már magában barbár intézmény s barbár időknek maradványa, amelyet a civilizáció idővel teljesen ki fog küszöbölni a társadalmi összeköttetések, a nemzetközi összeköttetések és az emberi lehetőségek sorából; de rettenetes csak elgondolni is, hogy a barbárságot mennyire fokozzák s mennyire tetézik az irtózatot és a borzalmat a véres hadviselések közben.

Lám Tripoliszban az olaszok a civilizáció zászlaját lobogtatják s a civilizáció terjedése címén (vagyis inkább ürügyén) törtek be fegyveres erővel Tripoliszba. Micsoda civilizáció az olyan, amely nem éri be a háborunak rendes és normális kegyetlenségével, hanem még abnormis vérszomjúsággal is szaporítja az áldozatokat s asszonyok és gyermekek kiöntött vérével duzzasztja föl a borzalmaknak folyamát.

Bizony barbárság az, hogy még mindig lehetséges ez az iszonyat és

az a tombolása az emberben lakozó, ősi, ragadozó vadságnak, ami Tripolisz gyönyörű pálmái alatt végbemegy.

Országgyűlés. A képviselőház ülése.

1911. nov. 27.

Beöthy Pál alelnök nyitotta meg a mai ülést háromnegyed 11 órakor. A jegyzőkönyv hitelesítése után bemutatta Kassa város kérvényét a választói jog tárgyában, mely a kérvényi bizottsághoz tétetett. Napirend szerinti következő a

költségvetés tárgyalása.

Az elnök jelenti, hogy a belügyi tárca költségvetésének általános vitája berekesztett. A Ház többsége elfogadta a javaslatot s elvetette a beadott határozati javaslatokat.

A részletes tárgyalás során (a közigazgatás tételénél) felszólalt **Szmrecsányi György**, aki Molnár Jánosnak legutóbb elhangzott beszédével foglalkozott. A törvényhatóságok és községek tételéről szólva, kegyeletes szavakkal emlékeztet meg a főváros régi nagy férfairól, akik a magyarosítás terén örök időkre szóló érdemeket szereztek. Majd a pornográfia veszedelmes terjedéséről beszél.

Az elnök figyelmezteti, hogy maradjon a tárgynál.

Szmrecsányi a Ház engedélyét kérte,

Világhírű ESPERANTO KALAPOK kizárólag FEKETÉNÉL

Légyott.

A vitának végét vetve, Michel Viline, a fiatal regényíró így szól:

— Szó sincs róla, Hero Leander története igen szép és megkapó, sőt hősiés is, midőn Lemder átkel a Hellesponton, át a hullámokon, hogy hamarabb szerelmeséhez jusson. De ilyesmi az életben is előfordul. Velem is megesezt ifjuságom kezdetén. És ha még csak vízről lett volna szó. De hallgassák.

Tizennyolc éves koromban az atyám Németországba küldött, hogy közelebbi barátságba jussak Goethe nyelvvel. Véletlenül ott lenn Dél-Poroszországban élt egy távoli rokunk, ki Rezmín nevű falusi kastélyában és atyám kérésére örömmel késznek nyilatkozott engem néhány hónapra vendégül látni.

Midőn a dantsicki pályaudvaron leszálltam a vonatról, a német kuzin, hata mas, katonás külsejű szőke óriás, ott várt a pályaudvaron. Először is, miután örömet fejezte ki jövetelem felett, dacára, hogy nem volt étvágyam, jól bereggeliztetett, azt mondván, hogy az étvágyamat is germanizálni óhajtja. Egyébként a legtisztább francia nyelven beszélt. Aztán kocsiba ültünk és hosszas ügés után, át a völgyön és hegyi utakon, elértünk a kastélyhoz, melynek szürke tornyai alatt, az ablakokon vörös redők tarkállottak,

a kastély előtt pedig kis fekete tó terült el, felettén zöldes mohaszerű foltokkal.

— Ime, Rezmín! — jelenté örömmel a kuzin.

A kastély nem valami bátorithatólag hatott reám. Az egész vidék komor és lehangelő volt és ha e rideg képet a nedves, meleg fogadtatás nem ellensúlyozta volna, talán rögtön visszafordulok.

Ami atyám óhaját illeti, alkalmasabb helyett aligha választhatott volna. A parasztkit itt mind lengyelek voltak, a háziak kegyeletesen franciául beszéltek velem, hogy e nyelven tökéletesülsek magukat s leggyakoribb vendégünk egy honfitársnóm volt, a szomszéd birtokos család francia nevelőnöje.

Ágnesnek hívták és elragadó volt. A haja szőke, mint a buzakalász és a szeme messziről fekete, közletről sötétkék. Kis piros szája egyre nevetett s az én jövetelem nagy örömmel üdvözölte.

— Ah, hiszen annyira unom magam itt, végre egy ember, akivel kedvemre elbeszélgethetek.

Kuzinom e flirtelést jókedvűen szemlélte, nem emelt kifogást ellene. Tudta, hogy Ágnes feltétlenül tisztességes leány és engem pedig gyerekeknek, tacsónak tekintett.

Mégis, három heti következetes csevegés után előbbre jöttünk, mint bárki gon-

dolta volna . . . S merészen elhatároztuk, hogy együtt töltünk egy egész — napot.

Itt a kastélyban lehetetlen, tudtam, nekem kell hozzá mennem a skrupulózus bárónő kastélyába, akinek két leánykáját tanította.

A két kastély szemben feküdt egymással, a légen át alig két kilométernyire, de valójában egy végtelennek tejszó csunya zöld mocsaras láp választotta el őket, amelyen még nappal sem lehetett száraz cipővel áthatalni, hát még éjjel. No mindegy, majd csak sikerül.

Ugy egyeztünk meg, hogy Ágnes ablakába teszi az égő lámpát, ezzel ad jelt s a park hátsó ajtaja nyitva lesz, e mögött fog várni.

Esztelenység volt, de annál vonzóbb, ingerlőbb!

A két kastélyban korán tértek aludni. S én tíz óra után utnak indultam. A hold csak homályosan világított s a lápon az árnyékok fantasztikus alakot öltöttek, ijesztően nyújtogatta felém hosszú nyelveiket. Lábam egyre belecsavarodott a lépvirágok hosszú, tekerős száraiba, itt-ott lesüllyedtem és lépteim nyomán felbugyogott a víz. Nehéz, poshadt bűz töltötte be a levegőt s ha az a gyönyörű csillag, Ágnes ablakából a lámpafény felém nem mosolyog biztatón, bizony elhagy a batorságom . . . Előre törtettem, egyre előre s egyszerre derékig besüllyedtem. A láp mélyé-

Mauk József férfiszabó üzlete Szent Anna-utca 5 szám. Nagyválaszték magyar, angol és francia szövet ujdonságokban.

hogya a tárgytól eltérhessen. Az engedélyt megkapta, mire a frivol színházi előadások ellen kel ki éles hangon. Szól a nagymérvű drágaságról, melynek megszüntetésére alig tesz valamit a főváros vezetősége. Támadja a rendőrséget, melynek lanyha ellenőrzésének tulajdonítható az egyre veszedelmesebben terjedő leánykereskedelem. A fővárosi közigazgatás hibáiról beszél és ennek bizonyítására idézeteket olvas fel. A városi választásokról szólva kimutatja, hogy milyen visszaélések történtek. Hivatkozik Nagy Dezső volt képviselőre, aki mint a főváros legnagyobb ismerője, leplezte a főváros törvényhatóságában előforduló visszaeseteket. Szabálytalansággal vádolja a törvényhatóságokat s erélyes rendszabályokat kér ellene. Majd velezéseket mond a szén-nagykereskedők üzelméről s arról a bűnös közönytől, mellyel a főváros hatósága viseltetik a közérdek iránt. Hibáztatja a törvényhatósági tagok rossz megválasztását, akiknek nagyrésze zsidó s mindent magánérdekből cselekszenek. Váddal illeti a fővárosi bizottságot, amiért felemelte a tisztviselők létszámát.

Hock János. Ez szociálpolitikai tevékenység volt!

Szmreosányi. A fővárosi bizottság ne a közönség megterhelése árán csináljon szociálpolitikát. Ismételtén vádat emel a törvényhatóság ellen, amiért a közönség érdekei ellen működik.

Szmreosányi György végül javaslatot nyújtott be, hogy a Ház utasítsa a belügyminisztert a modern fővárosi törvény benyújtására.

Márkus József védelmére kel a budapesti közigazgatásnak, de szívesen hozzájárul Szmreosányi javaslatához, mert az új fővárosi törvényre szükség van.

Heltai Ferenc személyes kérdésben szólal fel, utána pedig Szmreosányi félreértett szavait magyarázza.

Khuen-Héderváry Károly a fővárosi üzemek fenntartását helyesli, mert azok haszonnal járnak. Hozzájárul ő is Szmreosányi javaslatához és szeretné az új fővárosi törvényt a Házzal letárgyalatni.

Az ülés 2 óra után véget ért.

Mindenféle nyomtatványt olcsón és izlésesen készít a Debreceni Ujság nyomdája.

ben, tudtam, nem egy helyen rejtőzik a halál s kétségbeesetten kapkodtam segítségért. Hiába, amit kezeim megragadtak, sülyedő sás, lappvirág puha ingó szára volt. Mit tegyek, segítségért kiáltok, botrányt idéztek elő, vagy itt pusztuljak el...? Küzdöttem tovább, nem tudom meddig...

Hirtelen suttogó hangot hallottam: Michel! Az árnyékból egészen közel, egy fehér alak bontakozott ki. Ágnes volt... Ő segített ki a száraz földre.

Óh Hero! Óh Leander! Milyen állapotban voltam, csepegvé a posványos víztől, dideregve, megsemmisülve... A gyönyörű szerelmes éjszaka, melyet ott-kinn töltöttünk el, engem szárítgatva, melegítve... A hajnal beköszöntött anélkül, hogy egyetlen csókot váltottunk volna. Visszaosantam Rezmibe, Ágnes pedig a szobájába, amelynek ablakában még gunyosan ott égett a lámpa...

S bevalljam-e? Midőn Ágneset viszontláttam, szinte gyűlöletet éreztem iránta, ő pedig csak gunyosan nevetett... Mert könnyebb a tengert átszelni, hogy szerelmesünkhöz jussunk, mint egy zöld mocsarat...

S mégis, hány mocsarat szeltem át azóta is a szerelmemért. Hiába, az ember a maga kárán sem tanul.

Robert Scheffer.

Miután nagyon gyenge ősz volt és valódi Angl és Francia kelméim kimaradtak, készítek legdivatosabb férfi ruhákat **30 százalékkal** olcsóbb mint szoktam készíteni. Kérem a nagybecsű közönséget ezen ritka alkalmat felhasználni. Kérem egy próba rendelést eszközölni meggyőződik, hogy nagyon olcsó s jó szabásu ruha is. 208 Maracok kiváló tisztelettel:

Elfoglalt erőd.

Páris, nov. 27.

A Havas-ügynökség jelenti Tripolisból mai kelettel: Fragoni tábornok elrendelte az előrenyomulást és pedig első sorban Mesri és El Kharmi erődökig. Mesri erődöt az olaszok délelőtt féltíz órakor megszállták. A szélső jobb szárnyon élénk harc fejlődött ki az 50. gyalogezred és török reguláris csapatok között.

Róma, nov. 27.

Viktor Emánuel király a tengerészeti partraszálló hadtestnek külön zászlót küldött, amelyet a tengernagy hajón őriznek és partraszállásoknál a matrózok elől vinni fognak. A király e zászlóra a tripoliszi partraszálló hadtest által tanúsított bátorság elismerésül az arany vitézségi medaillont tűzte fel.

Konstantinápoly, nov. 27.

Az „Ikdam“ jelentése szerint Sir Lowther angol nagykövét tegnap a külügyminiszteriumnak kijelentette, hogy a Dardanellák blokádja érintené az angol kereskedelmet és az 1871. évi londoni szerződés szignatarius hatalmait nehéz helyzetbe juttatná.

Páris, nov. 27.

Az Eclairenek jelenti Tripolisból, hogy Caneva tábornok ellen tegnap merényletet követtek el. Éppen az előőrsöket inspiciálta, amikor egy arab házból öt revolvergolyó süvített feléje. Nyomban katonák kutatták át a házakat és elfogtak hat arabot, akik a lövéseket tették. Az olaszok kivégezték őket.

Róma, nov. 26.

Királyi dekrétummal különböző árakra, mint szőnyegekre és kávékra, ha Törökországból származnak, valamint általában az összes török származású árakra a vámok felemeltettek és az általános tarifa vámtételei kerülnék alkalmazásra.

Népgyűlések

a katonai javaslatok ellen.

Bakonyi Samu köruton.

Nagystilű népgyűlés volt tegnap Nagykanizsán a katonai javaslatok ellen s az általános, titkos és egyenlő választói jog mellett. Ezen a népgyűlésen Justh Gyula, a függetlenségi és 48-as párt illusztris elnöke is megjelent s beszédet mondott. Justh Gyulával együtt Nagykanizsára utaztak: Bosnyák Géza és Eitner Zsigmond képviselők, a választólíga részéről dr. Vámos Henrik, a szociáldemokraták részéről dr. Ormós Ede. A fogadtatás páratlanul impozáns volt. A város polgármestere üdvözölte Justh Gyulát.

Ünnepi bankett után délután 4 órakor volt a népgyűlés, amelyen Nedeczky János, a zalamegyei függetlenségi párt nesztorja elnökölt. Az első szónok Justh Gyula volt. A legélesebb harcot hirdette a megyék államcsúcsa ellen. Nem szabad — ugymond — a centralizációval a királyi hatalmat még jobban kiterjeszteni. A nép szuverenitását összhangba kell hozni a királyi szuverenitással. Eles harcot jelent be azonkívül a katonai javaslatok ellen és az általános, titkos és egyenlő választási jog mellett. Ez utóbbinak szükségességét statisztikai adatokkal támogatja. A Khuen-rendszert korruptnak és gyalázatosnak mondja. Jellemző adat gyanánt hozza fel a fővárosi rendőrség spicli-rend-

Győznek az olaszok.

Az olasz—török háború.

Merényletet intéztek Caneva ellen.

Egy párisi lap szenzációja.

A lapok szenzációsan hangzó híré, hogy negyven olasz hadihajó jelent meg a Dardanellák előtt, Rómából sem erősítik meg. Valószínűbbnek látszik az, hogy az orosz kormány erélyes tiltakozása folytán, az olaszoknak elment a kedvük a Dardanellák blokározásától s belátták, hogy a kockázatos vállalkozással nem azt érnék el, amire számítanak, hogy a hatalmak kényszeríteni fogják a portát a béke megkötésére, hanem az ilyen akció könnyen visszafelé sülhet el és éppen azok a hatalmak fognak kilépni jóakaró semlegességükből, amelyekkel való titkos megállapodása bátorította a teljesen jogtalan háború megüzenésére.

Nincs kizárva az se, hogy a harc-tér kiszélesítésétől, a Tripolisból érkező kedvezőbb hírek folytán állott el az olasz kormány. Tripolisban és Cireneikában tényleg javulhatott az olaszok helyzete. A mai táviratok szerint is úgy Tripolisz körül, mint Derna mellett, véres harcok után, visszavonulásra kényszerítették az ellenséget. Ezek a sikerek persze még nem jelentik az ország belsejébe való előrenyomulás közelségét, de fokozhatják a szakadatlan harcokban elfáradt katonák önbizalmát és lelkesedését és új reménnyel tölthetik el a már nyugtalanuló olasz közvéleményt.

Távirataink a következők:

Az olaszok győznek.

Róma, nov. 27.

A Stefani-ügynökség jelenti Dernából e hónap 25-ikéről: Tegnap két gyalogzászlóalj, egy zászlóalj alpesi vadász, három mitrailleur, egy üteg hegyi tüzérség és a Napoli csatahajó egy század matróza a várossal szemben lévő fensíkon földerítő szolgálatot teljesített. Kilenc óra felé jelentékeny ellenséges haderő közeledését jelentették és röviddel azután csapataink összeütközésbe kerültek az ellenséggel. **Élénk harc fejlődött ki, mely délután 5 óráig tartott, a mi-koz is a törökök és arabok tért kezdtek veszteni és visszavonultak; veszteségeik jelesek voltak.** Naplementekor a mi csapataink is, midőn az ellenség eltűnt a szemük elől, visszatértek Dernába. A mi részünkön mintegy 50 ember lett harcseptelen, 8 meghalt.

Róma, nov. 27.

A Stefani-ügynökség jelenti Tripolisból tegnapi kelettel: A 98. gyalogezred által védett sáncok ellen tegnap este intézett támadásban körülbelül 600 arab vett részt. Az ellenség 40 halottat és mintegy 100 sebesültet hagyott a csatatéren. A nap folyamán észrevehető volt, hogy az arabok Atazara felé törekszenek, hova úgy látszik, számos tevé érkezett Ghertanból készletekkel. Földerítő csapataink több kilométernyire előnyomultak, de ellenséget nem találtak.

Steiner Mór

férfiszabó

Hatvan-utca 15. szám.

szerét. Reméli, hogy a nemzet nem sokára lerázhajta a nyakáról ezt a gyalázatos korruptiót. Beszédét folyton tartó lelkes eljenzés kísérte.

Justh után beszéltek még: Bosnyák, Eitner, Vámos és Ormós. — Népgyűlés volt azonkívül a galantai kerületben levő Szere-den is, ahol Eszterházy Mihály gróf tartott beszámplót. Támogatta őt Bakonyi Samu képviselő.

Kiállítotva a Bécsi, Párisi és Londoni kiállításon arany éremmel és oklevéllel.

Csuz, Kőszvény, reuma
olaj legjobb házi és híres

Király-Balsam!

Hatása némely esetben megelégedő, amennyiben gyakrabban idültabb esetekben is már egyszeri bedörzsolésnél a fájdalomkeltésesen megszűnteti.

Fog és fejfájást 5 perc alatt megszüntet. Egy nagy üveg ára 2 kor. teljes használati utasítással. Kapható a leltaló és készítő

GRÓSZ NAGY FERENCZ
gyógyszerárában Kossuth-utca 8. színház mellett.

Nankingot bombázzák.

Nyolcszáz császári elesett.

A kínai forradalom veszedelmesen terjed. Egy hiteles távirat azt jelenti ma, hogy a forradalmárok a porcellán-tornyáról híres Nanking városát bombázzák. A harc borzalmasságáról némi fogalmat nyújt, hogy a **császáriaknak eddig nyolcszáz halottjuk van.** Nem bizonyultak tehát igaznak azok a hírek, amelyek a császári csapatoknak a sikereit jelentették, mert a forradalmárok most már Vucsangon és Hankaunon túl Nanking városa előtt állanak és **hatalmukba kerítik a császári csapatoktól megszállt Nankingot is.**

E város elvesztése halálos csapást mérhet a mandzsu-dinasztiára, mert igen könnyen maga után vonhatja Peking lázadását is, amely esetben a hatalmak nem térhetnek ki többé a fegyveres beavatkozás elől, a forradalom már nemcsak az idegenek kereskedelmi érdekeit, de életüket is fenyegeti és mennél tovább dul, mindjobban megéri a megoldásra a mennyei birodalom felosztásának kérdése. Egy mai távirat szerint a japán kormány máris újabb csapatokat küldött Tiencsinbe, az ottani különítmény támogatására. Természetesen példáját követni fogja Oroszország is, majd a többi hatalom, akiket eddig csak a kölcsönös féltékenység tartott vissza attól, hogy új megoldással vigyék nyugvópontra a keletázsiai kérdést.

A mai nap eseményeiről a következő táviratokat kapjuk:

London, nov. 27.

Mint a Reuter-ügynökség tudósítója, aki a Nanking előtt álló támadók táborában van, jelenti, a forradalmárok reggel fél 8 órakor a várostól 1 mérföldnyire levő

erdőből bombázni kezdték Nankingot. Eddig megerősítetlen hírt szerint a császáriaknak 800 halottjuk van.

Tokio, nov. 27.

A kormány elhatározta, hogy a Pecsiben állomásozó igen csekély számú csapatok támogatására csapatot küld Tiencsinbe. Pekingben és Tiencsinben a csapatok összesen egy zászlóalj gyalogsággal és egy gépfegyver osztályllyal fognak megerősíteni. A pekingi csapatlétszám sem fogja felülmúlni ama létszámot, amely 1908. évben volt, a redukálás előtt.

London, november 27.

Lung-Csangból jelentik, hogy a Mink császársírok közelében 1500 fölkelő harcra elegyedett 5000 császárral. A fölkelőknek számszerint sokkal csekélyebb serege megverte a császáriakat, akik közül **százötvenet öltek meg. Két ágyut is szákmányoltak a császáriaktól.** A fölkelők a flottát, mely megadta magát nekik, arra használják föl, hogy azt Peking felé küldték.

Gelléri Szabó János emlékezete.

A főiskolai kántus szereplése.

Dr. Baltazár Dezső imája.

Ezelőtt három évvel halt meg Gelléri Szabó János, aki Magyarországon milliókat érő vagyont hagyott végrendeletében a magyar kultúra fejlesztésére. A megtámadott végrendeletének ügyében már érvényre jutott az igazságszolgáltatás szava s most nagyszabású, letolyasában is méltónak bizonyult ünnepély keretében adoztak az öröklők Gelléri Szabó János emlékének. Az ünnepély vasárnap délelőtt ment végbe a régi országház üléstermében. Rendezője a dunamelleki, dunántúli és tiszántúli református egyházkerület voltak, mint a szinten **nagy örökséget kapott budapesti, debreceni és pápai református főiskolák fentartó testületei.** Reszt vett azonban a szép ünnepélyen a főváros, a Petőfi-társaság, valamint több testület is, amelyek szintén részesedtek a tekintélyes hagyatékban.

Diszes és nagy közönség töltötte meg a régi országháza tágas üléstermét s az ország és a főváros társadalmának számos kitünősége volt jelen. Az ünnepély szónoka: Antal püspök, dr. Antal Géza orsz. képviselő és dr. Bárcy István polgármester volt. Felment Budapestre ez alkalomból a **debreceni és pápai főiskola országos híri kántusa** s a budapesti főiskola vegyes énekkarával együtt versenyre kelve, gyönyörködtető, a közönséget elragadtató karénekek egyszerű részét alkották az ünnepélynek, amelyet 11 órakor dr. Antal Gábor püspök, a ref. egyetemes konvent egyházi elnöke nyitott meg igen szép szavakkal.

Ismertette az ünnepély célját és jelentőségét s melegen üdvözölte a diszes közönséget, amely Gelléri Szabó János emlékére egybegyűlt. A nagy tetszéssel fogadott beszéd után a budapesti ref. főiskola vegyeskara Krausz karnagy vezetésével mellett elenkelte Oláh Károly „Dicsőség Istennek” című s Madách szövegére írott művet. A lelkesen megtapsolt ének után dr. Antal Géza orsz. képviselő állott fel az emelvényen és magas színvonalu emlékbeszédet mondott, amelyben szinte elethűen állította a hallgatóság elé Gelléri Szabó János egyéniségét. A főváros halálának kifejezője dr. Bárcy polgármester volt, akit már akkor is lelkesen megjeleneztek, amikor a szónoki emelvényre lépett és

emelkedett szellemben emlékezett meg Gelléri Szabó Jánosról.

A közönség ezután a kerepesi temetőbe ment, ahol dr. Baltazár Dezső, a tiszántúli ref. egyházkerület püspöke mondott meghatározó imát a nagy jótévő síremlékénél.

A tiszántúli ref. egyházkerület népmozgalmi adatai.

A püspöki titkár kimutatása.

Igen érdekes kimutatást állított össze Hajdu Zsigmond, az agilis és népszerű püspöki titkár a tiszántúli ref. egyházkerület népmozgalmi adataiból, az esperesi jelentések alapján. Megtudjuk ebből, hogy a nagy tiszántúli ref. egyházkerületben igen kedvező a protestánsok szaporodási aránya.

A számítások még természetesen a múlt év végéig terjedhetnek s közöljük ebből a következőket:

A múlt év, tehát 1910. év végéig a tiszántúli ref. egyházkerületben

1.116.861

volt a protestáns lelkek száma. Az 1900-ik év pedig 1.101.980 számmal zárult, tehát az egy évi szaporulat

14.881

lélek.

Felemlítjük még azt is, hogy a debreceni egyházmegyében

129.387

református lélek él.

Igen fontos továbbá még annak megállapítása, hogy a reverzálisokkal mennyiben kötnek házasságot a ref. egyház javára? A statisztika erre nézve is nagy megnyugtató szolgál, amennyiben az egész tiszántúli ref. egyházkerületben

az egyház javára 669

az egyház kárára 358

reverzalist adtak ki, tehát

291

a reverzálisoknál az egyház nyeresége.

A debreceni egyházmegyében pedig ez volt a helyzet:

az egyház javára 113

az egyház kárára 29

reverzális szolgált, tehát a ref. egyház előnye már itt

84

reverzális volt.

Nem kevésbé lehet érdektelen annak konstatálása sem, hogy a tiszántúli ref. egyházkerületben **több fiú született, mint leány.** Tehát itt a fiúk vannak többségben, nem úgy, mint általában, a leány gyermekek.

A statisztika szerint 1910. évben született

20.754 fiú

és 20.020 leány

gyermek, tehát **fiú 734-el több.** Ez is mindenestre feltűnő körülmény.

Ebből a kimutatásból azt az örömdetes tapasztalatot meríthetjük, hogy a tizenegy egyházmegyét magában foglaló, tehát a területileg legnagyobb magyar ref. egyházkerület népeességileg is kiemelkedik a többiek közül. A reformátusok számbeli növekedése pedig a felvilágosodás, a kultúra terjedését jelenti.

Ékszer és aranyemléket

ha olcsón és jó kivitelben akar vásárolni keresse fel

Kostya János ékszerész és óras fizető

Széchenyi-utca 1. sz. a ref. kistemplommal szemben. Javítások pontosan eszközöltetnek. 56

Már megnyílt Szent Anna és Varga-utca sarkán **Albert László** fűszer, bor és osemegkülönlegeségek fizető.

Vármegye.

Függetlenségi pártértekezlet. A hajdúvármegyei függetlenségi és 48-as párt választmánya vasárnap délelőtt 10 órakor bizalmas ülést tartott a Royal-szálló külön termében Veszprémy István elnöke alatt. A párt belső ügyein kívül elhatározták, hogy az év végével kilépő közigazgatási bizottsági tagokat (Major Gyula, Kömmerling János, Kiss Ferenc, Padrah Sándor és Veszprémy István) újválasztják, a megüresedett főszolgabírói állásra pedig dr. Cseke Sándor tb. szolgabíró jelölik.

Községi választások Hajduszovátton. Nagy érdeklődés mellett zajlottak le a községi képviselőtestületi választások Hajduszovátton. A választáson fényes győzelmet aratott a függetlenségi párt, mert az ugynevezett mungó-listára, melyet a jegyzői hivatalban gyártottak, alig esett néhány szavazat. Megválasztották az I. kerületben: Juhász Kálmán, Bernáth János, Szöllösi Sámuel és Sándor rendes, B. Szabó Lajos és Kémeri Sándor póttagok, a II. kerületben: Váradi Gusztáv, Parti Lajos (ujj), Ács Nagy Sándor, Gyarmati Lajos (ujj), Porcsin Lajos (ujj), Kádár János (ujj) rendes, ifj. Szőke János (ujj) és Szőke Béla (ujj) póttagok.

Nagymagyaralföldi Bank Részvénytársaság Debrecen, Piac-utca 73. szám.

Elfogad betéteket takarékkönyvekre, és folyószámlára s állandó jellegű betétek után

5%

kamatot fizet. Ezenkívül az intézet fizet a betétkamat-adót is. 542

A böszörményi rablás.

Tovább folyik a nyomozás.

Már az egész fővárosi sajtót bejárta a hír, hogy a böszörményi véres éjszaka teteseit elfogták, sőt hogy azokat a debreceni kir. ügyészség fogházába szállították. Mind-ebből az igazság annyi, hogy gyanúkok alapján felügyelet alá vették Hegedűs Mihály, Kelemen Gábor és Mezei András hajduböszörményi lakosokat, akiket egyáltalában nem kísérték be a debreceni ügyészség fogházába s ezek a nyomozat során állhatatosan tagadják, mintha a legcsekélyebb részük lenne a rablásban.

A letartóztatottak egyike ugyanis szörnyen csapta a szelet Angyalék szakácsnéjának s bejáratos is volt a házhoz, a másik kettő pedig jóbarátságban állott az udvarló legénynyel. Sem ezek, sem az ismételt kihallgatott Deutsch Pepi, nem akarnak tudni a rablásról, sőt ártatlanságukat hangoztatják. Azt állítják, hogy nekik semmi részük nem volt a rablás kifundálásában és végrehajtásában. Amióta folyik ellenük a nyomozat, értesülésünk szerint házkutatást is tartottak náluk, de ez alkalommal se találtak olyan adatot, amely bűnösségük bizonyosága volna. Lehet azonban, hogy a nyomozatot teljesítő hatóság bizonyosságokhoz jut ellenük, viszont

az ellenkezője is beállhat. Arról tehát egész bizonyossággal beszélni, hogy a böszörményi véres éjszaka teteseit elfogták, még legalább is korai.

A nyomozat során egy debreceni korcsmáros ellen is merült fel gyanu, kihallgatásra be is citálták, de utána mindjárt elbocsátották.

Merénylő férj. Rálőtt a feleségére.

Családi dráma Nánáson.

Hajdunánáson családi dráma játszódott le a napokban. A szereplők azonban nem is éppen a fiatalok köréből kerültek ki, nem is a szerelem mozgatja ezt a drámát, hanem a — pálinka.

Id. Magyar Imre 54 éves, hajdunánási mezőőr körülbelül harminc éve élt már együtt a nejevel, Fazekas Zsófiával. Felnőtt legényfia, gyárbarjóról leánya van, ha más nem, hát ez a körülmény is figyelmeztethette volna arra, hogy bizony elhaladt már az idő felette. Id. Magyar Imre azonban öregségére vesztette el az esztét, még pedig a — józabbikat.

Ugy történt a dolog, hogy mostanában csak a korcsmákat bujta. Pedig hát azelőtt nem volt italkedvelő ember, de most annál inkább megszerette az itókat, különösen a pálinkát. Ebből kevés kellett és gyorsan szédített.

E miatt az életmódja miatt gyakran surlódása volt az asszonyával, a ki nem jó szemmel nézte dorbézolásait. Többször ki is fakadt ezért, de Magyar Imre mindig letorkolta előbb csak szóval, később pedig ütlegekkel is.

Utóbb azt kezdte pengetni, hogy eladja a házat. Ebbe felesége egyáltalában nem akart belemenni s ettől fogva még sűrűbb és élesebb lett köztük a perlekedés. A múlt hét egyik délelőttjén az ittas Magyar Imre anynyira dühbe jött, hogy fegyverét ráfogta az asszonyra és rá is lőtt. A puska srétre volt töltve s az apró ólomszemek a Magyar Imréné bal karjába és mellébe furódtak. Sőt a lövéstől az ágy is meggyuladt, a hova az elalélt asszony lehanyatlott, de a tüzet sikerült elfojtani.

A megsérült asszonyhoz orvost hívtak, a ki sebeit bekötözte. Felépülése hosszabb időt vesz igénybe. A merénylő férj ellen tegnap tette meg a feljelentést a hajdunánási rendőrség a debreceni királyi ügyészségnél.

Mindenféle
M **nyomtatványt**
gyorsan, izlésesen és olcsón
kiállít a
Debreceni Ujság
nyomdája,
Lamprecht-palota 42.

Football.

D. T. E.—N. A. C. 0—0.

Amint előre látható volt, a 16 perces mérkőzés, annak dacára, hogy a D. T. E. javára tizenegyest is ítél a bíró, eldöntetlenül végződött. A N. A. C. majdnem az egész idő alatt 9 emberrel játszott, mégsem sikerült a D. T. E.-nek gólt rúgnia. Miért? Nem jól játszott talán? Dehogy, jól játszott, szépen játszott, de ha csupa Schlesserek játszottak volna a D. T. E. csapatában, gól akkor sem esett volna. Kilenc kapus ellen nehéz gólt elérni, pláne, ha azok a kapusok a jobbak közül valók. A N. A. C. t. i. — igen helyes fífikával — mind a 9 emberét a kapu elé állította s így a lövések mindig embert találtak.

A match különben elég élvezetes volt: a D. T. E. részéről a támadások lelke Hajós volt. Csupán egyetlen szépséghibába zavarja meg a játék menetét: a tizenegyes, amelyet a D. T. E. értékesíteni nem tudott. A váradiak protestáltak a tizenegyes ellen, kapitányuk szavára már a pályát készütek elhagyni, de mert a 11-es eredménytelen lett, szépen visszazállingóztak. A 16 perc lejátszása különben teljesen fölösleges volt, mert a mérkőzést a D. T. E. azon a címen, hogy a N. A. C. egy játékos, Zorger a F. T. C.-ből, már a múlt mérkőzésen igazolatlanul játszott, óvást adott be, ennélfogva a M. L. Sz. az egész mérkőzést meg fogja semmisíteni, új mérkőzés lejátszását rendeli el és a N. A. C.-ot a D. T. E. eddig felmerült összes költségei megfizetésében elmarasztalja. Ezt a büntetést a N. A. C., amely a K. A. S. E. ellen is igazolatlan játékosokkal szerepelt, alaposan megérdemli. — Különben Lévy (M. T. E.) a mérkőzést vezető bíró a N. A. C. ellen hivatalból megindítja az eljárást.

D. T. E.—D. M. T. E. 2—2. A Munkás testdő egyesület a fáradt D. T. E. combinált ellen igen szépen tartotta magát.

Debreceni K. A. S. E. Nagyváradon az ottani Sport Egyesületet 3—0 arányban legyőzte.

Debreceni K. A. S. E. II. Kisvárdán az ottani Atlétikai Clubtól 3—2 arányban vereséget szenvedett. A Kisvárdai Atlétikai Club csapatában egy angol utazó is játszott.

Városháza.

Az adókiivetők panasza. A városi adókiivetők panaszos irással fordultak a bizottsági tagokhoz, mert a belügyminiszter őket a XI. fizetési osztályba sorozta a X. helyett, ahová képesítésüknél fogva (érett-ségi és jegyzői oklevél) sem sorozhatók. A panaszos irást a 6 adókiivető aláírásával megküldötték az összes, bizottsági tagoknak.

Az olcsó villamos áram. A drágánvölgyi patak vízi erejének fölhasználásával a biharmegyei Remec községből Hajdumegyébe kívánja vezetni az olcsó villamos áramot az ujonnan alakult részvénytársaság. A kereskedelemügyi miniszterium december 15-ére tűzte ki a tervezett vezeték bejárását.

Új kenyérgyár Debrecenben. A részvénytársasági alapon létesülő új kenyérgyár az Ujkertben, a Böszörményi ut 25. sz. alatti telken még az idén kívánja megkezdeni az építkezéseket. A tanács az építési engedélyt megadta.

Felélédt egyesület. A debreceni ker-tészeti egyesület évek sora óta szünetelt, utóbb azonban az alapítók feltámasztották. A város az egyesületnek adott földeket továbbra is használatában hagyta és ezen határozatot, miután ezt senki meg nem felebbezte, felterjesztette jóváhagyás végett a belügyi kormányhoz.

Laczkó László

gépalkatos mester, Debrecen II. ker. Bethlen-utca 48. szám alatt.
Cayton & Shuttleworth Ltd. angol gépgyárosok képv. bizományi raktára.

Elvállal bármily szerkezetű nehéz járasú szecskavágókat könnyű járasúakra való kijavítását és átalakítását. Továbbá ujonnan készült könnyű járasú szecskavágók, répvágók és tengeri morzsolók is kaphatók **feltétlen jótállás mellett, jutányos árban,** heti vagy havi részletfizetésre is. 324

Megakasztott portálé-építés. Tudvalevőleg a rendőrség beszüntette a Piac-utca 48. sz. házban a Turul-cipőgyár portálé-építését, de nem csupán a Stencinger-ház bontásánál történt szerencsétlenség hatása alatt, hanem azért is, mert a 46. sz. ház felé eső tűzfal is megdőlt és a régi bagolyvár teljes összeomlással fenyeget. A bérlő cég a legmesszebb menő áldozatra is kész volna, hogy a portálét megépíthesse és a bérletben maradjon, a városi tanács azonban bírói szemle nélkül nem engedheti meg az építkezés folytatását.

Mit tárgyal a városi közgyűlés.

Debrecen sz. kir. város törvényhatósági bizottsága nov. 30-án, csütörtökön délután 3 órakor, a városháza közgyűlési termében rendes közgyűlést tart a következő tárgyszorozattal:

Polgármesteri jelentés. Közgyűlési ügyek hátrányjegyzéke. Beöthy László értesítése. Belügyminiszteri leirat a koldulás eltörlésének alapja javára néhai Kövesdi János által tett alapítvány alapító-levélének jóváhagyása tárgyában. A szervezeti szabályzat ügye. A nem nyugdíjképes városi alkalmazottak biztosítására alkotott szabályrendelet jóváhagyása. Honvédelmi miniszteri leirat a sorozó bizottság megalakítása ügyében. Budapest székesfővárosi közönségének átirata a sajtószabadság biztosítása tárgyában hozott határozatának hasonló szellemű határozattal és felirattal támogatása iránt. Nagyvárad városi közönségének átirata az egyesülési jognak törvényalkotás útján biztosítása tárgyában. A számonkérészek jegyzőkönyvének bemutatása. Névszerinti szavazás (harmadikban) néhai Torday Gábor örökösai tulajdonát képező Méliuszter 2-ik sz. házastelekből az utcanytáshoz szükséges terület megvétele felett. Gyöngyösi Sándor és neje tulajdonát képező Baross-utca 1. sz. házastelekek megvétele. Uzv. Ekli Jánosné tulajdonát képező Timár-utca 17. sz. házastelekek megvétele. A Kontsek fele kertészeti telep megvétele. Suba Sándor és neje tulajdonát képező Hadhazy-utca 16. számú házastelekek megvétele. Oláh Imre tulajdonát képező Széchenyi-utca 20. sz. házastelekek megvétele. Böszörményi Imre és neje tulajdonát képező Meszena-utca 9. sz. házastelekek megvétele. Márkus Miksa tulajdonát képező Vendég-utca 4. sz. házastelekek megvétele. A Perge féle, József kir. herceg-utcai ház utáni onodai föld eladása.

Tanácsi előterjesztés néhai Lókodi Bálintné örökösainek a Késes-utca 43. számú házastelekek megvétele iránt tett ajánlatára. Tanácsi előterjesztés a Termény és Áruaktár részvénytársaságának borközkartár céljaira városi földterület eladása iránti kérvénye ügyében. A debreceni kerületi munkásbiztosító pénztárnak a Bethlen-utcai 13. sz. házastelekek megvétele iránt tett ajánlat. A házipénztár és az általa kezelt alapok, valamint a gyámpénztár törvényes biztosíték mellett el nem helyezhető felesleg-pénzeinek az 1912. év folyamán gyümölcsözőleg elhelyezése ügyében. A Hortobágy pusztá hasznosítása. A Dócy Gedeon nevére gyűjtött 250 koronás iparostanonciskolai alapítvány. A városi tulajdonát képező házastelekek csatornázással ellátása és költségének fedezete. A szegényházi felügyelők fizetésének rendezése. A helyi villamos vasut közlekedésére vonatkozó szabályrendelettervezet bemutatása.

Tanácsi előterjesztés a Göztéglagyárhoz vezető vasuti elágazás folytán elvágnandó városi földterület ügyében. A dohánygyári munkások és homokkerti lakosoknak a Diószegi-utai vasuti felüljáró hidhoz a Homokkerti felülgyalogjáró ut létesítése és költségének fedezete ügyében. A Török Bálint-, Vörösmarty-

és Nap-utcai kocsijainak kőburkolattal ellátása ügyében. A nagyverdei kertészetre, utcai fásításra, növényház hiányainak javítására 4320 korona póthitel engedélyezése iránt. A debrecen—hosszupályii th. közut 5'264—18'488 km. szakasza kiépítésének biztosítása iránt Lehman László vállalkozóval kötött szerződés bemutatásáról. A debrecen—hosszupályii th. közut 7'450—11'632 és 16'615 km. szakaszainál építendő 3 drb beton műtárgyra vonatkozólag a Hevesvármegyei Gyáripar-Részvénytársasággal kötött szerződés. Nyug- és kegydíjazási ügyek. Szabadság iránti kérvények.

JEGYGYŰRŰK

menyasszonyi ékszerek, órák
ezüstineműk, legolcsóbban

Sándor Armin

legszolidabb alapon álló üzletében
Debrecen, Piac-u. 41.
Dréher sárosaruk mellett. 38

Új bonyodalom előtt.

**Az önkormányzat védelme.
Jog- és pénzügyi bizottsági ülés.**

Ha a tiszta valóságban fennállana még az önkormányzat és a közgyűlésen kisebbségben maradt pártok és klikkek nem fordultak volna felebbeszéssel soha a belügyi kormányhoz, hanem feltétlenül tiszteletben tartották volna az önkormányzatot, nem tűnnék fel olyan nevelésesnek az a kuruckodás, ami az új szervezet jóváhagyása ügyében érkezett, belügyi leirat nyomán kiűtött a jog- és pénzügyi bizottságban.

Miért ez a műkuruckodás és mi lehet az eredménye a közigazgatás államosításának a küszöbén? Hogy a belügyi kormány a küszöbön levő államosítással összhangba akarja hozni a tisztviselők fizetését és mondjuk: önkénytelenül állapította meg néhány főtisztviselő fizetési rangfokozatát? Hát ez nem indok arra, hogy a fizetésrendezés ügyét megakadályozzák.

Ha a szegény és szerény javadalmasú kisebbségekről lenne szó és rajtuk esett volna ilyen igaztalanság, bizony nem érdemesítették volna őket annyira, hogy az önkormányzat sérelmét lássák benne. Akkor nem lenne kuruckodás. Akkor belenyugodnának a belügyminiszterium határozatába. Ahogy az állatorvosokra vonatkozó rész ellen nem is emeltek kifogást...

Az új szervezet.

Az ülésen dr. Varga Elemér tanácsnok elnöklété alatt jelen voltak: Kovács József polgármester, dr. Magoss György tiszti főügyész, Rostás István rendőrfőkapitány, Aczél Géza főmérnök, Csóka Samu tanácsnok, Márk Endre, Jánosi Zoltán, Csanak József, dr. Fejér Ferenc, dr. Bacsó Dezső, ifju Schwartz Vilmos, Kernhoffer József, Rickl Antal, Kertész István, Nagy Jakab, dr. Tóth Emil jegyző.

Az új szervezeti szabályzat ügyében érkezett belügyi leirat volt az első tárgy, melyet már ősmertettünk.

Legelőször Márk Endre szólt a tárgyhöz. Kérdi, mi van a főjegyző állásával? Vagy

jöjjön vissza, vagy pedig töltsék be az állását. Fejér Ferenc szerint a főjegyző törvényes formák közt van távol, de távollétét valóban sanyli a város. Kovács József polgármester szerint eddig a főjegyző orvosi bizonyítványt adott mindig, melyet ő felül nem bírálhat. Bizonyos, hogy a főjegyző 1910. augusztus 8. óta távol van, tehát az esztendő letelt. Jánosi Zoltán javasolja, hogy a főjegyző ügye a köz és az ő magánérdekével megegyezően intézessék el. Ehhez a bizottság hozzájárult.

Ezután Márk Endre javasolja, hogy az új szervezeti szabályzat ügyében érkezett belügyi leiratot érdemileg ne tárgyalják, de hogy a tisztviselők se érezzék hiányt, az eddigi pótlékokat meg kell adni. Kívánja, hogy a miniszteri leiratot sokszorosítsák, és csak azután tárgyalják érdemileg. (Minden lap közölte.) Az önkormányzat védelmére szólal fel, mert, ha meghajolnak a miniszter leirata előtt, feladták az autonómiát. A város, míg autonómiája van, olyan fizetést ad a tisztviselőinek, amilyent akar. Majd az állami lesz a közigazgatás, akkor ám önkénytelenül állapítsa meg. Míg a város 480.000 koronát fizet az állami feladatok ellátásáért, csak 50.000 K államsegélyt kap. Ha a belügyi miniszter a város közönségének akaratát nem respektálja, kegyelmeket ne gyakoroljon.

Jánosi Zoltán hozzájárul Márk Endre fejtegetéséhez, csupán az állatorvosra vonatkozó rész kivételével, mert az magánygyakorlatot folytathat. A főszámvédehelyettesi állás szervezését jogosultnak tartja, a hatósági fertőtlenítő kérelmét is helyesli.

Erre a bizottság a Márk Endre javaslatát elfogadta és azt javasolja a közgyűlésnek, hogy a belügyi leiratot a napirendről vegye le.

Ismét a Hortobágy.

Ezután a Hortobágy-hasznosítás ügyét tárgyalták. Jánosi Zoltán számításokat tett a Kubik-féle terv alapján és rájött, hogy a házi kezelés is okvetlenül haszonnal jár a városra. Javasolja, hogy Kubikkal tovább tárgyaljanak. Fejér Ferenc a próbaöntözési kísérletek eredményét szeretné bevárni. A többség elfogadja a Hortobágy hasznosítására kiküldött bizottság javaslatát.

Az ülés ezzel véget ért.

Színház.

Ma, kedden, nov. 28-án színre kerül:

Kis gróf.

Operett 3 felv.

A) bérl.

H E T I M Ő S O R:

Szerdán: Kis gróf, operett. B) bérl.
Csütörtökön: Élő halott, szimf. C) bérl.
Pénteken: Élő halott, szimf. A) bérl.
Szombaton: Pálinka, szimf. B) bérl.
Vasárnap délután: Bánymester, operett.

A kis gróf. Magyar operettéig igazán már régen nem volt szerencsénk. Lehár, Fall és Strauss, a bécsi opette nagy hatalmasságok mellett zeneszerzőink alig juthatnak szóhoz. Bécs az operette bőségszaruja s a szappora termés azután okkupálja hazai színpadjainkat. Az operette terén különben Beöthy László diktál, mert az operettek jóformán csak a Királysínházból juthatnak a vidékre. A Kis grófot csupán bevezetésnek tartogatta, maga sem várt tőle sokat s bizony nála már ki is szenvedett. végegyengülésben De kárpótolja most magát a Leányvásárral és ennek is Martos az egyik librettistája, aki azonban ennél nem egy dilettáns kottája alá dolgozott. Mert dr. Rényi Aladár, a Kis gróf komponistája az. Ügyvéd létére csudálatosképen a romantika barátja. Ismeri a Daphnis és Cöös legendáját (hamar egy dalt hozzá) és — ah — az a tündökletes éj csüggött szárnyon milyen melódiákra hangoló! De jön Sorrentó

Legnagyobb
raktár

Folytonégő „Mars“ kályhákban

Bészler és Dávid

vaskereskedőknél,

Debrecen, Piac-u. 7.

Legjutányosabb árak mellett.

boldfényvel, amely mit is érne muzsika nélkül? Jaj Istenem, hogy aprehendál a szentjános bogár a bokor tövében. Ő nincs megénekelve. Szegény... Ez a hangulat, mely andalt és émelet, vonul végig a darabban, elég bajára a világosítónak, aki alig győzi vetíteni a sugarakat és látszik is, hogy harszik, mert gyorsan keveri a zöldet a késsel, az aransárgát a lilával, de mindig a leg-sötétebb színeket. És míg uszunk a fényben és a zenében, az alatt Rényi dr. úgy idézi a régi, réges-régi operetteremiszenciákat, mint a büntetőtörvénykönyvből a paragrafusokat. De azért nem akarjuk az ügyvéd urat a vád-lottak padjára ültetni. Nem lehet elvtatni, hogy itt-ott elég eredeti, például a Csillag Rózi belépője s ezt a kuplét újjé, mennyire játszik már a Ráczok, meg a Magyariak. Hogy mégis nagyrészen banális és invenciószegény a muzsikája. A Martos szövegkönyvének tartalma röviden az, hogy Agárdi gróf a fiával el akar vétetni egy amerikai misst. Hogy a fu kedvet kapjon a szerelemhez, elküldi utazni egy kis színésznőcskével. A fiatalok azonban komolyan egymásba gabalyodnak s az öregnek nem marad más hátra, minthogy ő vegye el a misst. Ez a mese nem valami ötletes, de azért nem tagadja meg a routinos író. A premiere a vasárnapi vegyesebb publikumnak tetszett, de a hétfőn esti disztिंगváltabb igényű bérlők már nem nagyon lelkesedtek érte. Az előadás is szürke volt és ellaposodott. Vasárnap este hosszú szünetekkel sulyosbbitva, egynegyed tizenkettőig tartott s hétfőn este valamivel korábban ért véget. Falusy István a kis gróft jobban is kidomboríthatta volna. Partnere Borbély Lili szintén csak a szerepére bizza magát. Egyiküknek sincs invenciójuk, pedig nagyon is el kélt volna, hogyha a saját ötleteikkel is fűszerezik alakításukat. Borbély Lili különösen az első felvonásban érvényesíthette volna temperamentumát s egy kis frisseséget, elevenséget önthetett volna az ensemblébe. Szóval nem tudtak feltelmeledni a sablonon, de egyébként — készséggel elismerjük — elfogadhatók voltak. Zilahyné ragyogó toiletteben pompázott. Jó volt Kassai Károly is, de annál kevésbé a komika s néhány epizódista. Egy-két táncbetéte szívesen vettünk volna, de hát hol van a két táncosnő? Persze csak egy van. A kiállítás sem volt parádés.

Ifjúsági sztrájk a helyárák miatt.

A debreceni felső kereskedelmi iskola ifjúsága elégedetlen az ifjúsági előadásokkal, különösen a mérsékeltnek sem tekinthető helyárákkal és határozatilag kimondták, hogy az ifjúsági előadásokra mindaddig nem járnak, amíg a mai helyárákat Zilahy Gyula szin-igazgató lejjebb nem szállítja. Nehézmenyek, hogy a diákhely, amely eddig harminec fillér volt, most ötven fillér és hogy a direkciónak adja az ifjúságnak az Ember tragédiáját, Toldit, a Falu rosszát, vagy más olyan darabokat, amelyek a hazafias szellem ápolására alkalmasak. Az ifjúság még a színházban is tanulni, művelődni és lelkesedni akar és ha a jövő programjával ezt nem célozza az igazgatóság, a helyárák mérséklésével pedig nem segíti elő, hogy az ifjúság szegényebb része is látogatója lehessen az előadásoknak, akkor megmarad elhatározása mellett.

A négy öreg. (Az Uranus színház slágera.) Az Uranus színház állandóan zsufolá-sig telt nézőtérre s az előadásokról kirekedt emberek tömege bizonyítja legfényesebben azt a nagy érdeklődést, amellyel a disztिंगváltni tudó debreceni közönség kíséri a norvég filmgyár meglepően szenális és nagyszabásu munkáját. A színészek világát ismerjük már a kuliszákon túl is, de az aristák életét még ismeretlen homály takarja, melybe most bepillantást enged a reális művészettel megkom-

ponált háromfelvonásos tragédiája. Hol van az a hidegvérű ember, akit ne izgatna az a vágy, hogy megismerje a cirkuszok öltözőjének misztikus titkait, az aristák egymásközötti barátságát, azokat a percekét, amelyek azokat az elszánt, vakmerő embereket a halál rémesen mélyeséges torka elé állítják. Mindezek a vágyak, kíváncsiságok kielégülést nyerne. „A négy ördög” tragédiájában s ott látjuk a színház vászonlapján lejátszódni magunk előtt a féltékeny arista lánynak borzalmas boszuját; levei magát a magasságból, hogy véget érjen boldogtalansága, de szerelmét sem hagyja másnak, azt is magával viszi a halálba. Ez az egyik sláger a mai műsornak. A másik az „Ifjúkori szerelem”, mely egy bájos jelenetben mutatja be 25 percen keresztül egy szép bakfis és egy diák napló jegyzeteit. Ezenkívül: „Séta a pliadelphi állatkertben” című természet felvétel van műsoron. Előadások este 5-től, utolsó előadás pont 10-től. Rendes helyárák.

Élő halott. A heti műsornak második újdonsága Tolsztoj regénye után írt „Élő halott” lesz, melyből már folynak a próbák Zilahy Gyula igazgató vezetésével. A főszerepet Zilahy Gyula játssza.

A Bonbonniere nagyszerű novemberi műsora még csak három napig látható. Pótolhatatlan élvezetet mulaszt el, aki meg nem nézi a 3 Emerson világhírű akrobaták uszoda sketsch-ét. Páratlan élvezetet nyújtanak Les Liginis salon akrobaták és Ralf Morre komikus jongleur kacagató mutatványai. Csabai Zsófi, a kiváló előadó művésznőnek kupléi is feltűnést keltő hatást érnek el. — Előadás után a szórakozni vágyóknak találkozó helye a Bal-Tabarin, 12—1-ig előadás, utána tánc reggelig.

Casals és a finánc.

Pénzt, vagy foglalok!

Ezer korona! Ennyi az a tiszteletdíj, a mit Casals gordonkaművész kapott Debrecenben vasárnapi fellépéséért. Szép pénz, ugy-e? Egy vastag, angyalos, érdekes papiros, a milyen — írta Molnár Ferenc — talán a világon sincs. De nagyon ropogós volt és a szép, friss művészpénz ropogását megtudta a jó öreg kincstár paragrafus-ármáj diája. Vagy ha így jobban hangzik, mondjuk: szigorú hivatali komolysággal alkalmazta a törvény rendelkezéseit, mert Magyarországon minden után, a levegő, az enni való, a lakás, a mosolygás, a mulatás, a heje-hujzás, a danolás után is kell adót fizetni. Elmondjuk hát a Casals esetét két szomorú fejezetben.

I.

Idő 1911 november 25. Ünnepi gyűlés a zenekedvelők művészi társaságában. Általában az a vélemény domborodik ki, hogy az illusztris spanyol gordonkást régi debreceni szívélyességgel és minél impozánsabban kell fogadni. A szűkebb körű választmány egy szűkebb fogadó-bizottságot küld ki és P. Nagy Zoltán, városunk kitűnő zenekapacitása már karéneklésre tanítja hivat:

— Éljen Casals Pabló!

— Éljen — Evviva — zug a szűkebb-körű fogadó bizottság.

Egyszerre kopogtatnak:

— Szabad! — hangzik a rövid válasz.

A vendég kellemes mosolygással lép be. Meleglen üdvözik. Régi ismerős és derült

arcvonásokkal kérdezik: „Minek köszönhetjük eszerencsét?”

— A jog hozott ide! — volt a válasz és kihuz a zsebéből egy hivatalos irást.

— Hozzá kíván járulni a pénzügyi direkciónak is a nagy művész fogadtatásához?

— Nono, csak várjanak. Törvényeink értelmében Casals megadóztatandó (általános lehülés), mert im, a törvény rendelkezése szerint, adó vetendő ki a jövedelmekre. Casals Pabló ezer koronája után 195 korona adó fizetendő és pedig a következő felosztással, harmadosztályu kereseti adó ennyi, jövedelmi pótdadó ennyi, községi adó ennyi, betegápolási adó ennyi, utadó ennyi, summa-summarum: 195 korona. Az egyházi adó kivethető nem volt, mert Casals a kereszteselési jegyét nem hozta magával. Ez kifizetendő, különben cselló — dobszó!

Végre is Weszprémy Zoltán egyesületi elnök és P. Nagy Zoltán zenekonzervatóriumi igazgató kezességi nyilatkozatot adtak s így véget ért a hivatalos eljárás. Ezzel azonban még nincs vége az ügynek, hogy miért nincs, elmondja a második fejezet.

II.

Most jön a fekete leves. Vita az adó körül.

Egyik ur: Ez nem helyes, hiszen a Casals 1000 koronája nem kereset, hanem tiszteletdíj, hogy fizet hát kereseti adót, hozzá jövedelmit, községi adót, betegápolási és no, meg utadót? Gyalog nem is járt, nem kop-tatta az aszfaltot. Hát ezt szóvá kell tenni. Ujságokba vinni. Ide jön egy művész, egy világember és így kompromittálják a várost, az országot.

Másik ur: Ne légy olyan dühös. Hiszen nem is olyan nagy dolog történt. Ha az a kis ember, a ki keservesen körmöl egész éven át ezer koronáért és fizet adót, adókat, sőt pótdadót és pótdadókat, akkor teljesen rendben van, ha egy ilyen ur is fizet, a ki egy este markol fel 1000 kenyérré való. Helyes! Jól tették.

Ezzel folyik tovább a vita, a mikor jön ismét a finánc a kezességi nyilatkozattal:

— Fizetni, pénzt vagy foglalok.

Ki kellett fizetni a 195 koronát.

Természetes, a felebbezések sora megkezdődik. Beletelik két év, míg vége lesz s Casals már rég el is felejtette, hogy Debrecenben járt és itt leszurt közel kétszáz koronát az — adópénztárba.

A legújabb szabású kész

reform-fűző

kapható

6 K.-tól

kezdve

Biri Rózánál

Plac-u. 42.

Hungáriával szemben. Mérték szerinti fűzőt, haskötőt, mell-tartót jutányosan készítenek, tisztítást javítást elfogadok. 171

Koncz József fest és vegyileg tisztít
mindennemű
ruhát kifogástalanul

Debrecen

Gyár és főüzlet: Arany János-utca 10.
Fiók üzletek: Bathányi-utca 2. Vár-utca 3.
Telefon 710. sz.

A vendéglős-társulat közgyűlése.

Karc a borralaló megadóztatása ellen.
Sörgyár Debrecenben.

A debreceni vendéglősök, kávéosok és kocsmárosok ipartársulata népes közgyűlést tartott tegnap délután 3 órakor a Dréher sörcsarnok nagytermében. A tanácskozást Márkus Jenő, az ipartársulat pártiannal agilis és népszerű elnöke vezette.

A tárgysorozaton igen fontos ügyek szerepeltek. Így elsősorban a munkásbetegség-egylet tervezett reformja, amely a pincérek borralalóját is szeretné megadóztatni a pénztár javára. Általános felháborodást keltett ez az eljárás, mert nyilvánvaló, hogy a borralaló összege nagyon ingadozó, tehát azt biztos kereseti alapul tekinteni nem lehet. El is határozták, hogy a legmesszebb menő módon tiltakoznak az ellen, hogy ezután is százalékot fizessenek, ami szerintük nem csak méltánytalan, de a törvényekkel ellenkező is.

A sörárak nagyrésztben indokolatlan emelése is nagy recenziust keltett. A kartellben álló sörgyárak ugyanis 2 korona 80 fillérrel vitték feljebb a sör hektoliterjét s ezt a komlóárak emelkedésével igyekeznek magyarázni. Itt azonban a különbözet alig rug többre egy koronánál, nyilvánvaló tehát, hogy a kartell ezt a körülményt is a saját anyagi előnyeinek fokozására igyekszik kihasználni. A közgyűlés kimondotta, hogy csatlakozik az országos egyesület mozgalmához, amely szintén az árak mérséklésére törekszik. Felmerült ezzel kapcsolatban az az eszme, hogy a debreceni ipartársulat a hajdumegyei vendéglősök bevonásával részvénységi alapon Debrecen székhellyel egy sörgyárt létesítsen. A kezdeményező lépések megtételével Márkus Jenő elnököt és dr. Irinyi István ügyészt bízták meg.

Több kisebb ügy elintézésével a közgyűlés véget ért. A tagokból azonban egy deputáció alakult, amely felkereste a munkásbetegség-egylet pénztárt, hogy annak vezetőségétől felvilágosítást nyerjen a pincérek borralalójára vonatkozó álláspontjáról.

Az értekezlet az ipartestület dísztermében folyt le, ahol a munkásbetegség-egylet részéről Dusa elnök és Handler Gyula tisztviselő jelentek meg. Márkus Jenő, az ipartársulat elnöke kifejtette, hogy a pincérek borralalója meg nem határozható, bizonytalan és önkényes is és így az normális keresetül nem vehető.

Szathmáry Zoltán titkár és dr. Irinyi István ügyész azt bizonyították, hogy ez a követelés nem is jogos.

Handler Gyula kijelentette, hogy a központ sürgetésére folyamodnak a borralalók megadóztatásához. Pontos adataik vannak már arról is, hogy ez mennyire becsülhető.

Lefler Károly, a Hungaria főpincére, felszólalásában kijelenti, hogy a borralalót a pincérek nem is igen fordíthatják megélhetési célra, mert a pincéreknek állandóan kifogástalanul kell megjelenni a ruházkodási s egyéb foglalkozással járó költségek felemésztik ezt a különben is változó összeget, ami a forgalmasabb kávéházakban lehet jelentékeny, de a kisebb üzletekben alig jöhet számba.

Kertész Zsigmond, a Magyar király kávéház főpincére talpraesett beszédében kifejti, hogy a pincérek eddig is csak fizették, de igénybe alig vették a munkásbetegség-egylet, amely igen sok panaszra adhat okot.

A tanácskozás eredményre egyáltalában nem vezetett. Mindkét fél ragaszkodott fel-

fogásához. A vendéglősök és pincérek el vannak szánva arra, hogy a serelem orvoslása végett minden illetékes fórumnál közbe lépnek.

Szerelmi dráma a Dégenfeld-téren.

Merénylő az esküdtszék előtt.

Még szeptemberben történt s akkor nagy riadalmat keltett a Dégenfeld-téri piacon az a véres szerelmi dráma, a melynek hőse, Borbély Elek felett tegnap ült törvényt az esküdtbírószék.

Borbély Elek lakatos legény már évekel ezelőtt udvarolt Bacsó Jánosnénak, aki akkor még leány volt. Évekkel azután újra találkoztak egy temetésen és megbékültek, sőt Borbély anyyra vitte, hogy az asszony otthagyta az urát.

De csak néhány hétig tartott ez az állapot. Borbély nem igen kerestett, az asszony hát meggondolta a dolgot s visszament az urához.

Sehogyssem tudott ebbe bele törődni Borbély Elek s egy reggel a Dégenfeld-téri piacon felkereste Bacsonét, akit újra megkérdezett, hogy szereti-e őt. Az asszony appertén kinondta, hogy — nem. A bánatos legény még ötven koronát próbált kérni Bacsonétól, hogy elutazhasson, de azt se kapta meg.

Borbély erre revolvért rántott s többször rálőtt az asszonyra, aki hosszabb ideig volt beteg, de felgyógyult.

Tegnap aztán rákerült a sor, hogy Borbély Elek bírái előtt számoljon bűnéért. Az esküdtbírószék elnöke Tóth Aurél volt. Szavazó bírák: Almos Zoltán és Ujfalussy József. Ügyész: Magoss Kálmán dr., Bacsoné képviselője dr. Csáthy Dezső, a védő dr. Kardos Samu.

A kihallgatások, tanuvallomások után dr. Magoss Kálmán lendületes vádbeszédet tartott, majd dr. Kardos Samu terjesztette elő a védelmet. Az esküdték szerelmi féltékenységben elkövetett emberölésben mondták ki Borbély Eleknek bűnösnek s az esküdték igazmondása alapján elbírálási kísérlete miatt öt hónapra fogházra ítélte a törvényszék, amelyből két hónapot a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vett. Az ítélet jogerős.

Kabáttolvajok munkában.

Lopások egy kávéházban.

Az első fecske, amely a rendőrségnek a tél közeledtét jelenti, a kabáttolvajok feltűnése. Vasárnap már beszéltek magukról és pedig tömeges prédával kapcsolatosan.

Debrecen egyik leglátogatottabb kávéházát tisztelték meg látogatásukkal. Az ünnepnap délutánján zsufolva volt minden terem s örülhetett, aki helyet kaphatott. A fogások görnyedeztek a sok ruhadarab alatt.

A nagy tumultusban természetesen nem lehetett ellenőrizni, hogy ki jön be, vagy ki megy ki? A törzsvendégeken kívül ilyenkor idegenek is akadnak bőségesebb számmal s a pincérek bizony nem érnek reá végig mutatni az egész társaságot, amelybe könnyen betolakodhatik egy-két oda nem való, kétes elem is.

Sőt az ilyenek egyenesen ezeket az al-

kalmakat keresik, amikor észrevétel nélkül elvegyülhetnek a tömegbe s hozzáláthatnak a munkához. Ez pedig abból áll, hogy felöltönek egy pár értékesebb téli kabátot s aztán gyorsan tovább állanak.

Igy vittek el vasárnap:
egy városi bundát — R. S. — monogrammal;
egy téli kabátot,
egy ezüstnyelű botot — N. M. monogrammal;
egy keménykalapot.

A károsultak: Róth Sándor és Neumann Mór persze panaszt tettek a büntügyi osztályon. Mile Pál inspekción rendőrkapitány azonnal meg is indította a nyomozást, amely azonban eddig még nem vezetett eredményre. Alapös kilátás van azonban arra, hogy a tettesek kabátostól, mindenestől hamarosan kézre kerülnek.

Figyelem

Mindenki saját érdekeiben viselje

a Hírnyves Kobrak cipőt!

Az őszi időnyre érkeztek elegáns Kobrak divatcipők!

Óriási választéku kizárólagos raktára

Hermann Piac-u. 42. Dísz szobottárak. Jónónél Pólos kiszolgálás.

Ujdonságok.

* **Casals Pablo hangversenye.** A Zenekedvelők társaságát méltán illeti elismerés és dícséret azért a nagy áldozatkészségért, amelyivel a legnagyobb s valóban világhírű művész, Casals Pablo hangversenyre megnyerte. A ritka műveltségűt lelkesülő s fölöttébb nagy, előkelő, distingvált közönség egészen megtöltötte a Bika szálloda dísztermét és elragadtatással hallgatta a kiváló cellistát. Az ő bűvös játékának hatása alatt elnémult a kritika, hogy helyet adjon annak az elismerésnek, kifejezést adjon annak az elragadtatásnak s annak a fölözött mértékben megnyilatkozó lelkesedésnek, amelyre a díszes közönséget, Casals Pablo bűvös játékával ingerelte. Behunyta szemmel, mintegy átszellemülten játszott s művészi számának varázslatos interpretálásával az álmok világába vezetett. Tomboló lelkesedés, viharzó tapsáradat követte minden számát s a közönség nem bírt betelni fényes játékával. A zenekedvelők társasága brillírozott ezzel a művészi esttel s a jelenvoltakra feledhetlenné tette.

* **Patronázs-egyesület.** Ezúton is kérem egyesületünk intőző bizottságának tagjait, hogy folyó hó 28-án, kedden délután 6 órakor sziveskedjenek a városháza könyvtárszobájában tartandó ülésünkre lehetőleg teljes számmal megjelenni. Pártfogóink létszámáról, segélyeztetésükéről s anyagi viszonyaink állásáról fontos előterjesztendőkkel fogunk foglalkozni. Debrecen, 1911. nov. hó 27. Csiky Lajos, patronázs-egyesületi titkár.

Legjobb a Békési Róza „Csikós” szín szappana

* **Szabad Iskola.** Ma, kedden dr. Besskó József gazdasági akadémiai tanár: „Az állati és emberi elősködők” címen tart előadást mikroszkópi bemutatások kíséretében. Az előadás vázlata: Az elősködők beosztása a természetrajzban. Az elősködők keletkezéséről. Az elősködők kórtani (patológiai) hatásáról, a fertőzés módjairól s az ellenük való védekezéséről. A legfontosabb elősködők bemutatása mikroszkóp alatt és formalines preparátumokban, mint pl. a májmételey (*Distomum hepaticum*), a galandféreg (*Taenia solium*) s ennek fejletlen alakja a borsóka (*Cysticercus cellulosae*), valamint a különböző orsóféreg. Az ingyenes előadás este 6 órakor az ipartestület dísztermében kezdődik (Simonffy-u. 1/c., II. em.). Kívánatos, hogy az érdekes kérdéssel foglalkozó előadáson minél nagyobb számú érdeklődő közönség vegyen részt.

* **A tea délután.** Jólehet, szép reményeket fűztek a vasárnap délutáni teához, amelyet a Szt. Erzsébet egyesület rendezett, még ezt a várakozást is jóval felölmulta az elért siker. Az Angol királynő terme válogatott közönséggel gyűlt tele és Kiss Béla zenéje mellett a legkitünőbb hangulatban este nyolc óráig együtt maradt, sőt nőttön-nőtt a díszes társaság. Az elért sikeren felbuzdulva elhatározta a Szent Erzsébet egyesület, hogy január elsején egészen nagyszabású tea délutánt rendez, amelyet a Bika szálloda dísztermében fog megtartani.

* **Csokonai emlékünnepe.** A ref. tanítóképző intézet ifjusága december hó 2-ikán, este fél 5 órai kezdettel, Csokonai emlékünnepe rendez. A nagyközönség már ismeri a tanítóképző intézet által rendezett ünnepek magas színvonalát, de hisszük, hogy ez ünnepe még az eddigieknél is nagyobb sikerű lesz! A rendezőség nagy gondal állította össze a műsor, a melyet a következőkben közlünk: 1. Nyitány Offenbach-tól. Előadja az ifjusági zenekar, Dávid Imre 4. o. t. praeses vezetése mellett. 2. Megnyitó beszéd. Tartja Nagy Vilmos tanár ur. 3. Csokonai dalok. Előadja a Csokonai énekkar, Horváth Béla 4. o. t. praeses vezetése mellett. 4. Csokonai szél. Oláh Gábor-tól. Szaválja Tóth Sándor 3. o. t. 5. Magy népdalok. Előadja az ifjusági énekkar. 6. Felolvasás. Tartja Kovács József 4. o. t. 7. Op. 27. No. 2. Cis moll Sonáta, Beethoventől. Zongorán játsza Horváth Béla 4. o. t. 8. Monológ. Előadja U. Szabó Kálmán 3. o. t. 9. Luxemburg induló. Előadja az ifjusági zenekar Dávid Imre 4. o. t. praeses vezetése mellett. Hely-árak: I. hely 1 K, II. hely 70 fillér, állóhely 30 fillér. Jegyek előre válthatók Csáthy Ferenc ur könyv- és zeneműkereskedésében. Reméljük, hogy a mélyen tisztelt közönség egy jól sikerült ünnepe kedves benyomásával fog távozni s ezuttal is elismeréssel adózik a törekvő ifjuságnak.

* **Szent László dalegylet** f. hó 19-én tartott hangversenyén voltak szívesek felülfizetni: Weichinger Károlyné 10 korona, Trigárszky Emil 4 korona, Gencsy Jenő 4 korona, Mezey Gábor 3 korona, Büszörményi Sándor 2 korona, Kovács Károlyné 2 korona, Renc Antal 1 korona. Összesen 26 korona. Melyért a rendezőség ez uton mond köszönetet.

* **A munkásgimnáziumi tanfolyam** a hét végével veszi kezdetét. Akik a múlt években a munkásgimnáziumi előadásokat figyelemmel kísérték, észrevehették azt, hogy az előadások lényegesen különböznek minden más fajta szabad előadásoktól. Tapasztalhatták azt, hogy míg egy magas nivón álló előadás egy kérdést a maga egészében tárgyal, addig a munkásgimnáziumi előadások egy-egy tudománykör egészét ölelik fel. Végeredményében minden előadás oktatás a maga szempontjából. A munkásgimnáziumban a téli hónapok folyamán a következő tantárgyakat fogják előadni: A magyar nyelvet, tekintettel a polgári ügyiratokra s kisebb műhelyi könyvelésre, kereskedelmi számtant, földrajzot, rajzot és történelmet. A mi a tanfolyamon új, az a német nyelvnek a taníttatása lesz. Tudjuk, mily óriási ha-

szonnal jár egy idegen modern nyelvnek a tudása, különösen az ipari és kereskedelmi pályán. A tanítás beszélgető módszerrel történik és folytonosan német nyelven folyik hetenkint két órában s oly időben, hogy azt minél többen tanulhatják. A tanfolyamon a hallgatók szabadon választhatják a tantárgyakat; mindenki azt tanulja, ami neki tetszik, de akik az év végén a polgári iskola III. osztályából magánvizsgálatot is tenni akarnak, azoknak az összes tantárgyakat hallgatniok kell. A hetenkint tartott vetítéses előadások a hallgatóságra nézve teljesen ingyenesek lesznek, a rendes hallgatók 2 koronát tartoznak fizetni a könyvtárra, mely már most is 300 kötetnél többet foglal magában s amely az első pillanattól kezdve rendelkezésére áll a hallgatóságnak. Jelentkezni lehet Timár-utca 25. szám alatt, a déli és esti órákban.

* **Alapítvány.** Dr. Hütter Károlynak, az élete során elhunyt és nemes hivatását a legnagyobb odaadással betöltött orvosnak sírkövét vasárnap délután állíttatta fel gyászoló hitvese, az elhunyt nagyszámú barátai és tisztelti jelenlétében. Krausz Vilmos főrabbi meleg szavakkal méltatta a korán elhunyt nemes emberbarát érdemeit. Megemlítjük, hogy dr. Hütter Károly nevére barátai, azon vállalatok hozzájárulásával, melyeknek igazgatásában részt vett, egy 800 koronás alapítványt létesítettek a debreceni zsidó iskola szegény tanulóinak segélyezésére és ezen alapítványt most adták át dr. Popper Mórnak, az iskolaszék elnökének.

* **Az önértetes tanonc.** Tóth András 16 éves, nádudvari kerékgyártó-tanonccal esett meg a meghatóan szomorú eset. A szomszédjuknak elveszett 50 koronája. A fiura ráfogták, hogy ő lopta el. A szegény gyermek ezt annyira a szívére vette, hogy szíven akarta magát löni. A golyó azonban pár milliméterrel feljebb hatolt a mellébe. Így is oly súlyos sérülést szenvedett, hogy aligha marad életben. Beszállították a debreceni kórházba, ahol ápolás alá vették. Budaházy Jenő rendőrfogalmazó hallgatta ki.

— *Nem birtam elviselni, hogy így megrágalmazzanak* — mondotta. — *De azért én nem okolok senkit.*

Vallomását jegyzőkönyvbe vették.

* **Halálozás.** Néhai Márkus András uri szabómester életének 64-ik, második házasságának 4-ik évében, hosszas szenvedés után 1911. év november hó 26-án elhunyt, kedves halottunk földi részét 1911. november hó 28-án, kedden délután 2 órakor fogjuk a Kossuth-utca 51-ik számú háztól, a református egyház szertartása szerint, a háznál tartandó gyászima után a Kossuth-utcai temetőben öröknyugalomra helyezni, mely végtisztesség tételre rokonainkat, barátainkat, az elhunyt pályatársait és a n. é. közönséget fájdalmas szívvel meghívjuk. Debrecen, 1011. november 27-én. Áldás és béke poraira! Bánatos neje özv. Márkus Andrásné Holló Rozália. Mostoha fia: Hajdu István nejevel és gyermekeivel. Sógornője: özv. Holló Györgyné gyermekeivel. Számos közeli és távoli rokonok nevében is. A temetést Csúrka Jánosné „Kegelet” temetkezési intézete rendezi, Kossuth-utca 19. szám, a színházzal szembe.

* **Gyermekvédelem.** Nem régen volt alkalma gyönyörködni a keresztény jótékonyterén működő intelligenciának dr. Gieswein Sándor praelatus socialis előadásában, melyben különösen a cselédekkel való foglalkozásra adta meg az impulzust. A ker. jótékony másikkal ágáról a „kath. gyermekvédelemről” fog előadni Keményfy K. Daniel esztergom vizivárosi plébános, szentszéki tanácsos, a „Kath. Gyermekvédelem” c. folyóirat szerkesztője. Az előadásra a „Kath. Népszövetség” hívta meg a kath. gyermekvédelem nagy apostolát, ki a meghívást szívesen elfogadta azon reményben, hogy a gyermekmentés szép és nagy fontosságú munkájának többeket fog meg-

nyerni, különösen azok köréből, kik a paritás gyakorlását tüzték ki életük ideális feladatául. Az előadás december 3-án, vasárnap délután 5 órakor lesz a kath. főgymnasium tornatermében. Hogy minél nagyobb közönség vehessen részt a nagy gyakorlati jelentőségű előadáson, az igazgatóság a kath. főgymnasium tornatermét alakítja át előadó teremmé. Ugyanez értekezleten a Népszövetség agilis, helyi igazgatója, Kresznevic Gy. Ferenc máv. hivatalnok fogja előadásában ismertetni a nagy kihatású német munkás mozgalmakat, a mainzi kath. nagy gyűlésen szerzett tapasztalatait fogja előadni „A német munkás mozgalmakról” szóló felolvasásában. Belépti-díj nincs. Önkéntes adományok köszönettel fogadtatnak.

* **A Debreceni Kereskedelmi Csarnok** vasárnap d. e. 11 órakor tartotta az idei rendes közgyűlését. Kernhoffer József kir. tanácsos, elnök, üdvözölve a szép számmal megjelent tagokat, a közgyűlést megnyitotta, a jegyzőkönyv vezetésére dr. Weinberger Sándor titkár, hitelesítésére pedig dr. Freund Jenő és Hajdu Imre urakat kérte fel. A szavazatszedő bizottság tagjaiul Grósz Nagy Ferenc, Rosinger József és Ifj. Widder Sámuel, jövő évi számvizsgálókul pedig Ungár Jenő, Scheer István, Serli Gusztáv urakat hozza javaslatba, kik meg is választottak. Ezek után titkár a választmány évi jelentését olvasta fel, amit a közgyűlés tudomásul vesz és a számvizsgáló bizottság jelentése alapján a felmentvényt megadja. Elnökké egyhangúlag Kernhoffer József kir. tanácsos, alelnökké Bechert Manó és Szávay Gyula választottak meg. A választmány tagjai lettek: Kereskedők részéről: Áron Jenő, Békés Lajos, Falk Lajos, Fenyő Sándor, Geiger Simon, Weszeczky Zsigmond (uj), Jónás Mór (uj). Nem kereskedők részéről: dr. Balkányi Ede, Kandel Ferenc, Kenyeres Károly, Rosinger Lajos, dr. Hegedűs Jenő.

* **Az állami tisztviselők fizetése.** Eperjesről jelentik: Az eperjesi köztisztviselők egyesülete Lóbiás Ede dr. műszaki tanácsos elnöklésével tartott közgyűlésén kimondta, hogy az állami tisztviselők országos egyesületébe testületileg tagul belép, továbbá, hogy az összes magyar tanítóknak a hasonló képzettségű állami tisztviselőkkel való egyenlő fizetése végett felterjesztést intéz a képviselőházhoz és a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez. A kérvény benyújtására Ghillányi Imrét, eperjesi országgyűlési képviselőt kéri fel.

* **Egy házaspár tragédiája.** Párisból táviratozzák: Draveilben Lafargue Pál, volt szocialista képviselő és felesége, a ki Marx Károlynak leánya, ciankálival véget vetettek életüknek. Hátrahagyott levelében Lafargue azt írja, hogy feleségével együtt, a ki önként követi őt a halálba, megváltik az élettől, hogy elkerülje a tenyegető paralizist.

* **Ügyvédek fegyelmi ügye.** Aradról jelentik: Az aradi ügyvédi kamara Morar Valér és Niehita Aurél máriaradnai és Singer Béla orosházi ügyvédi fegyelmi ügyében ítélezett. A kamara fegyelmi választmánya Morar és Niehita ügyvédek, kik egyik felük perében annak engedelme nélkül kibékültek az ellenfelel, 200—200 korona pénzbüntetéssel sújtotta. Singer orosházi ügyvédet pedig, mert pörbeli ellenfeleiről pöriratban becsmérológ nyilatkozott, írásbeli dorgálásra ítélte.

* **Öngyilkos hadnagy.** Fiuméből jelentik: Schebath Maulio fiúmei származású raguzai hadnagyról, aki tíz nap előtt eltűnt és akiről azt tartották, hogy Olaszországba szökött, most kiderült, hogy öngyilkos lett. Raguzai önkéntesek a sziklás tengerparton ráakadtak erősen feloszlásnak indult holttestére és megállapították, hogy revolverből öngyilkosságot követett el.

* **Hajnal mulató.** Az agilis igazgató: Hajnal Gyula, alig mulik el nap, hogy valami meglepetéssel ne szolgáljon a közönségnek. „Ami Jancsinnak”, „Uriasszonynak”, „Ne bántsd az uram”, mindmegannyi kedves bohóság, melyet a közönség szívesen fogad és amin szívesen elszórakozik.

*** Buza Barna programbeszède.**

Buza Barna, aki Beöthy László kereskedelemügyi miniszterrel szemben a hosszupályii kérdésben függetlenségi programmal lépett, vasárnap tartotta meg programbeszédét Sárádon. A templom előtti tér szorongásig megtelt, a sárándiak nagy számban vonultak ki, hogy Buza Barnát meghallgassák. Erősen kikelt Tisza politikája ellen, a terhek szaporítása ellen s a mai közügyes állapotot egy téhénhez hasonlította, amelyet a magyarok folyton etetnek, de az osztrákok fejnek. Arra kérte a sárándiakat, hogy hűségesen tartsanak ki a függetlenség lobogója mellett. Sárádról Hajdubagosra ment, ahol szintén nagy érdeklődés mellett tartotta meg Buza Barna programbeszédét.

*** A vasárnapi munkásképző előadások megajátása.** Az országos munkásképző bizottság debreceni osztálya folyó hó 26-án délután tartotta első munkásképző ingyen előadását. Közel 3000 főnyi hallgatóság előtt nyitotta meg a szórakoztató, művelő előadások sorozatát. Az elnök hivatalos távollétében Abonyi Ferenc titkár köszönetet mondott a hallgatóságnak szíves érdeklődésért. Utána Masznyik Béla gépészmérnök tartott igen tanulságos előadást hidak és emelő gépek elméletéről és működéséről, vetített képek bemutatásával kapcsolatban. — Befejezésül a debreceni Iparos-dallegylet kifizetői vezette kara gyönyörködtette a közönséget pompás dalaival, melyet a közönség kérésére többször megismételtek. — A következő előadás december hó 3-án délután fél 4 órakor lesz a fémipari szakiskola dísztermében. Az előadás programja a következő: 1. Fűredy F. Gusztáv zenekonzervatóriumi tanár szabad előadása Liszt Ferencről. 2. Liszt: dalok, éneki Harsányi Jolán, zongorán kíséri Grósz Ernő zongoraművész. 3. Liszt: Rákóczi induló: játszik Tamássy Rózsika és Dávid Kata.

*** Köszönet nyilvánítás.** Mindazon kedves rokonok barátok az elhunytak pályáirai a kerékgyártó társulat igen tisztelt tagjai és mindazok, kik lelejtethetetlen drága jó férjem temetésén megjelentek s ez által méretelen fájdalommat vigasztaló szavaikkal enyhíteni igyekeztek, fogadják ez uton is a legőszintébb szívből jövő köszönetemet. Debrecen, 1911. november 27-én, özv. Demeter Istvánné.

*** Köszönetnyilvánítás.** Mindazon rokonok, jóbarátok és ösmerősök, kik lelejtethetetlen halottunk, Roggenbacher Mártonné végzettségételen szívesek voltak megjelenésükkel bánatunkban résztvenni, fogadják ez uton hálás köszönetünket. A gyászoló család.

*** Friss Ujság** naptára 1912. évre, ára 30 fillér, kapható a kiadó hivatalban és az árusítóknál.

Uranus Színház

Sas-utca 2. Telefon 3-28.

Vasárnaptól csütörtökig!

A NÉGY ÖRDÖG
arista tragédiája.

1 előjáték és 2 felvonásban.

!! Világszenzáció !!

Azonkívül:

Fejedelmi műsor!

Első előadás pont 5 órakor!
Utolsó pont 10 órakor! Rendes belyarak! Bérlet-jegy érvényes!

*** Kincses kalendárium 1912. évre** megjelent érdekes tartalommal. Ára 2 korona Antalffy Józsefnél.

*** Katonák harca.** A múlt hét egyik éjszakáján a Zöldfa-utca sarkán Simón Gábor 7. századbeli huszár több társával megtámadta Fekete József 89-ik gyalogezredbeli főhadit. A verekedésre odasietett Háda Sándor 83-ik számú rendőr és közbelépett. A vitéz hadiak erre a rendőrnek estek, de az ügyesen kivédte a neki szánt ütlegeket, azonban kénytelen volt végül a revolverét használni, mire a katonák elfutottak. A feljelentést megtették ellenük a hadtestparancsnokságnál. Tegnap folyt le a szembesítés a rendőrrel s Háda Sándor csak ekkor ismerte fel Simon Gábort és Fekete Józsefet, akiket aztán mindjárt le is zártak. Simon Gábor még nem árulta el, hogy kik voltak a cimborái?

*** Az éhes város,** Molnár Ferenc kitűnő műve második kiadásban megjelent. Kapható Antalffy Józsefnél.

*** A Meteor villamos-színház** kiváló heti műsorával bemutatásra kerül a „Mélytárgos kisasszony szereime” a Kopenhágai udvari-színház világhírű művészeinek előadásával. Látható: kedden, szerdán, csütörtökön és pénteken. Tisztelettel Csomor Gyula tulajdonos.

*** Női kész fehérneműek** Szabó Lajos fiaí vászon üzletében. kaphatók

*** Vigyázz! Kékre festett kirakat.** Vigyázz! Kérem a t. hölgyközönséget; a karácsonyi kirakatokat megtekinteni, kirakatok megtekintése látványosság, az árak versenyneküliek. A kirakatok rendezését csakis Elemér ur, okleveles fővárosi kirakatrendező rendezte. Ifj. Molnár Lukács Kossuth- és Batthyány-utca sarok, színházzal szemben.

*** Paplanok nagy választékban** Kardos Lászlónál.

*** Modern könyvmda.** A Dávidházy Kálmán könyvkötészet és dőbzgyár részvénytársaság (Füvészkert-u. 9.) egy városunkban eddig csak kis méretben üzött iparágát, a könyvmdaszat (lithographia) a modern igényeknek megfelelő színvonalra emelte azzal, hogy a Kleinfeller Károly régi ösmert könyvmdáját legújabb találmányu gyorsajtó és egyéb újításokkal szerelte fel s üzembe helyezte. Dávidházy Kálmán jól ismert műizlése biztosítékot nyújt arra, hogy e műintézet a legkényesebb igényeket ki fogja elégíteni. E helyen is felhívjuk a t. közönség figyelmét ez ipari fejlődésünket célzó vállalkozás mai számunkban közölt hirdetésére.

*** Szönyegek, függönyök,** stórok a legújabbak Szabó Lajos fiaí cégénél.

*** Vigyázz! Kékre festett kirakat.** Vigyázz!! Mielőtt a t. hölgyközönség téli és alkalmi ruháira valót beszerezné, kérem a kirakatokat megtekinteni, melyeket Csokás Elemér ur, okleveles fővárosi kirakatrendező a fővárosi karácsonyi kirakatok mintájára rendezett. Az árak versenyneküliek. Ifj. Molnár Lukács, Kossuth- és Batthyány-utca sarok, színházzal szemben.

Goldstein Karolina
Első debreceni orvosilag oltismert
mellfűző és haskötő műterme
a megyeházzal szemben levő

Miklós utca 5 szám alá
saját há-
zamba lett áthelyezve
miért is a rakaton levő
legújabb reform fűzők le-
szállított árban kerülnek
eladásra, mertekután szab-
va bármilyen érzékeny
alakra u. m.: legújabb
haleston nélküli valamint has
és csipő filák, haskötők min-
dentéle rendszerű kivitelben
6 óra alatt készüli, tisztas és
javítás bármilyen gyártma-
nyu oltson és pontosan esz-
közöltetnek. M. gyel és helyi
telefon 736. 201

Nagy betörés - Pancsován.

Nyomoz a debreceni rendőrség.

A debreceni rendőrség terjedelmes táviratot kapott vasárnap. Arról van benne szó, hogy Pancsován Fischer Miksa ékszerész boltját kifosztották. A tettesek zavartalanul dolgoztak s el is vitték egy jó csomó értékű tárgyat, úgy, hogy közeli negyven ezer korona a kár.

Eltulajdonítottak:

756 drb:	aranygyűrűt	12909 K értékben
224 "	aranyfüggőt	9658 " "
29 "	arany óraláncot	4092 " "
42 "	arany karperecet	2096 " "
46 "	aranyórát	6496 " "
37 "	nyakéket	1946 " "
37 "	férfi melltit	499 " "

Összesen 37696 K értékben. A lopást betörés után követik el. Az üzlet Pancsova egyik legforgalmasabb helyén van, mégis észrevétel nélkül véghez tudták vinni. Az udvar felől hatólk be a helyiségbe, falakat áttörték, ajtókat megfúrtak, csak hogy részt nyerjenek. Reggel fedezték fel a rablást.

A tolvajok személyleírása már a rendőrség kezei között van. Az egyik közép-termetű, vézna, halk beszédű 26-28 éves, kemény kalap, szürke felöltőt viselő alak, a másik közép termetű, vörös arcu, barna téli-kabátos, zöld vadászsapkás egyén.

Mile Pál rendőrkapitány az értesítés vétele után nyomban megvette a szükséges intézkedéseket. A zálogházakat felkutatták, a gyanus helyeket följárták, de eddig még sem a tettesek, sem az ékszerek nyomára nem akadtak.

Három bitófa.

Tömeges halálos itéletek.

Az események rendesen párosával, sőt csomójával járnak. Hetekig tart a holtiszezon a mikor unalmasak, szürkék az újságok. Majd a nagy csendbe helesítit egy szenzáció. Az első nyomon követi a második, a harmadik, aztán hetekig, sőt hónapokig egyébről sem irnak a lapok, csak vérről meg borzalmairól. Szinte szezonjai vannak az eseményeknek s ha lejárt az évad, újra elkövet kezik az unalmas, a szürke esőnd.

S a hogy a szezonoknak meg van a maguk divatja, úgy az eseményláncolatok is szinte váltakoznak. Mostanában a rablógyilkosság és a halálos ítélet járványos. Ezek óra nem akasztottak Magyarországon. Most, hogy a szegedi esküdtibirosg bitóra huzatja Szalma Istvánt, néhány hét alatt három helyen is kötéltre méltónak találták az esküdték az előttük állott vádlottakat. — Halálbüntetést mondtak ki Regula Ede fejére Miskolcon, Makkos Vendelre Veszprémben, Balázs Istvánra Temesvárott. Sőt valószínű, hogy halált fognak kimondani a polgárbírák Stepeták Rezsőre és Eenes Józsefre, a kik a pozsonyi trafiksnét és annak leányát öltek meg és előreláthatólag a Lágymányoson kifosztott és agyonvert Pásztor Gábor gyilkosainak fejére is.

Egyelőre három emberélet felett függ a a Damokles kardja. Három elvetemedett ember áll a bitófa alatt: Regula Ede, Makkos Vendel és Balázs István. A polgári társadalom már itét felettük s most már csak a királyi szó könyörölhet meg rajtuk. De vajjon megkönyörül? És ha megkönyörül, ugyan melyikükön könyörül meg és melyiknek váltja meg életfogytalan való fegyházzal az életét?

Rövid néhány hónappal ezelőtt még az volt a nézet, hogy a hajlottkorú király már nem írja alá a halálos ítéletet. Azon alkalommal rácsójt erre a szünre az irakodó, a mikor nem kegyelmezett meg Szalma Istvánnak. Ha ebben is vannak szezonok, akkor Szalma István sorsára jut Regula is,

Makkos is, Balázs is és Bali Mihály, a hóhér, ugyancsak beleizzadhat a sok esztendei pihenő után támadt rengeteg munkába.

Tarnowszka grófnő lemergi felmentését alig néhány héttel követte Haverda Mariskáé Szabadkán, majd Szegeden. Aztán, hogy Haverdaék hosszú pörösködés után elítéltek ugyan, de bírónak nem küldték őket, nem kapott kötelelet Kragujevics Spázó sem, Lászkay István sem, Fekete Vilmos sem, a fiúmei bankrablók sem. Sőt, a lehetőség szerint, elég olcsón szabadultak mindannyian. Haverda Mariska is, a fiúmei bankrablók is, Kragujevics is tizenkét esztendőt kaptak, Lászkay István, az Erzsébet-körúti rablógyilkos pláne csak hatot. Csúpán Fekete Vilmosnak jutott életfogytiglan való fegyház, ami azonban szintén nem jelent többet tizenöt esztendőnél, mert ha ennyi ideig kibírja és jól viseli magát, a tizenhatodik tavaszon szabadlábra helyezik.

Táviratok.

Az új püspökök esküje.

Budapest, nov. 27. Mikes János gróf szombathelyi róm. kath. és Hosszu Vazul gr. kath. szamosújvári püspökök holnap teszik le Bécsben az esküt. A kormány képviselőjében gróf Zichy János miniszter lesz jelen.

Az uszó dinamit.

London, nov. 27. A zátonyra jutott Prince Joachim gőzös értéktárgyait halászgatta ki 9 matróz. A többek közt egy bádogdobozt is kihalásztak, mely felrobbant és mind a 9 matrózt megülte.

Az áru és személytarifa.

Budapest, nov. 27. A tarifabizottság ma d. u. tartott ülést, melyen Beöthy László kereskedelemügyi miniszter kijelentette, hogy véleményét akar hallani, nem pedig irányt adni. Láng Lajos báró és Hegedűs Loránt dr. hosszasan szóltak az áru és személydíjszabás reformjához, de a tanácskozás folytatása holnapra marad.

Nincs kegyelem.

Temesvár, nov. 27. A halálra ítélt Balázs kérésére a védő a kegyelmi kérvényt beadta. Hír szerint a bíróság nem ajánlotta kegyelemre.

Khuen pihen.

Budapest, nov. 27. Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök ma délután a Semmeringre utazott pihenni.

Oláh lázadás.

Déva, nov. 27. E hó 25-éről 26-ára virradóra Szentandrás, az állami népiskola épületét az oláhok baltákkal és fejszékkel elpusztították. Az iskolának egyetlen oláh növendéke sincs. A nép azzal fenyegetődik, hogy addig nem lesz nyugalom, míg a pöröket be nem szüntetik az izgatók ellen.

Az olasz-török háború.

Konstantinápoly, nov. 27. A török részen az a hír, hogy a Dardanellák blokádja elmarad, nem kellett örömet, mert úgy sem foglalták volna el az olaszok és felsülük nagy horderejű lett volna. Rhodo szigetét a kormány hadi állapotba helyezte, arra az esetre, ha az olaszok megtámadnák. A parlamentben vád alá helyezési indítványt adtak be a hadügyminiszter ellen, mert Tripolisz megvédését elmulasztotta.

Szófia, nov. 27. Egész Bulgáriát fölzigatta a Dardanellák elzárásának lehetősége. A kormány kiadta az általános mozgósítási parancsot.

Közgazdaság.

* **Az István malom részvényei.** A debreceni István malomnak a Borsod-miskolci gőzmalom részvénytársasággal való egyesülése már cégjegyzést nyert s ennek folytán az István malom eddigi 5000 darab 200 koronás részvényt bevonja s helyette 6000 darab egyenként 200 koronás részvényeket bocsát ki. A részvényeseknek joguk van részvényeiket december 22-ig készpénzben becserezni. Követelhetik továbbá azt is, hogy kicserélés esetén nekik jutó egyötöd rész igazolvány beszerzésére ellenében a budapesti Hazai bank igazolványonként 115 koronát fizessen. Ez a jog csak 1912. január 22-ig gyakorolható.

Háromemeletes palota a Piac-utcán.

Városszerte beszélnek, hogy a Piac-utca rövid időn belül egy új, impozáns palotával lesz díszesebb. Ezt pedig a mostani Dréher-sör-csarnok helyisége és a szomszédos telken, amelyek egy kézben vannak, építenék a hírek szerint. Az új épület impozáns, három emeletes lenne s egy igen modern kávéház és szálloda mulatóhelyiségekkel nyerne benne helyet. Az épület félkör alakban épülne ki egészen az Arany János-utcaig, minnek következtében egy új utca nyílna s az épület erre néző része jövedelmező bolthelyiségekkel lenne berendezve. A nagyszabású terv megvalósítása körülbelül másfél milliót venne igénybe. Az építkezéshez a jövő év május havában már hozzá is kezdenének. Hogy ez az eszme mennyiben sikerül, rövidesen eldől. Tény azonban, hogy a híre már erősen forgalomban van.

Az Ingatlan Értékesítő rt. tegnap d. e. fél 11 órakor tartotta meg a tulajdonát képező Piac-u. 58. sz. házában, az Ipar és Kereskedelmi bank tanácstermében az első évi rendes közgyűlést, a részvényesek élénk érdeklődése mellett. Latinovits Mihály elnök a közgyűlést megnyitván, üdvözölte a megjelent részvényeseket. A közgyűlés hozzájárult a tervezett alapszabály módosításhoz s az 500 K. névértékű részvények után fizetendő 50 K. osztalék kifizetéséhez. Igazgatósági tagokul közfelkiáltással dr. Löfkovits Márton és Kenyeres Károly urak, felügyelő-bizottság tagjaul pedig Tóth István, Nyíri Géza, ifj. Rickl Antal és Engel László urak lettek megválasztva. Ezek után az elnök igen szép beszéd keretében köszönte meg dr. Löfkovits Márton most megválasztott igazgatósági tagnak a részvénytársaság alapítása és eddigi vezetése körül már kezdettől kifejtett eredményes fáradozását, mire a közgyűlés az elnök életésével véget ért. Örömmel regisztráljuk a fenti tényeket, amelyekből kétségtelenül kitűnik, hogy ez a fiatal intézmény várakozáson felül bevált s nemcsak városi ingatlanforgalmunkra és értékeink emelkedésére volt üdvös hatással, hanem e mellett részvényeseinek is busás osztalékot — 10%-ot — juttatott.

Áru- és értéktőzsde.

November 27.

Budapesti gabonátőzsde.

Változatlan áron elkelt (50 kggr.-ként) 20000 mm. buza.

Minden egyéb változatlan.

A határidő-üzlet.

A határidőpiacon nyugodt volt az irányzat. A kulisz az olcsóbb amerikai jegyzések következtében lebonyolított s ezért, meg a kedvező időjárás következtében a gabonárák lemorzsolódtak.

A forgalom élénk volt.

Árak 50 kilogrammonként.

	Kezdete	Változás
Buza ápril.	1193	1185—1186
Buza májusra	1178	1173—
Rozs okt.	—	—
Rozs ápril	1042	1033—1135
Zab októberre	—	—
Zab ápril	983	984— 980
Tengeri máj. 1912	853	846— 848
Tengeri jul.	858	854—

Budapesti értéktőzsde.

Az előtőzsdén szilárd volt az irányzat, mer a tegnapi eladók visszavásárolták engagementjeiket. Az árnívó az egész vonalon javult, a zárlat tartot volt. A magyar hitelrészvény 5—6 koronával emelkedett. A készrúpiacon alig volt változás.

Csarnok.

A títok.

Regény.

Folytatás.

Alkonyodott már, mikor Söréti Kenesri megérkezett. Csöndes, szép, hangulatos nyár este volt. Közel a kis állomáshoz, vagyis jobban mondva a bakterházhoz, korcsma állott.

Éhes is volt, szomjas is volt Söréti de meg egyben-másban felvilágosítást is akar s betért a faluvégén lévő korcsmában. Öreg gazda benne a csapláros, aki uri vendégé szívesen köszöntötte. Rajtuk kívül más ember fia nem volt a korcsmában, munkában; falu népe s legfeljebb vasárnap kerül oda egy kis gondtűzőre.

Söréti egy kis harapni valót s féllete bort rendelt. A csárdásgazda hamarosan elébette s tisztes távolból, a söntésnek dőlve nézte milyen jóízűen falatozik az az ur az egyszerű korcsmájában. Darabig csak nézte nézte, amíg végre megszólalt.

— A tekintetes ur biztosan idegen?

Söréti megörült, hogy a korcsmáros kezdte a beszélgetést.

— Igen, idegen vagyok s hálás lennék ha csárdás gazda egy kis utbaigazítással szólna nekem.

— Jó szívvel, már ahogy tehetem, szívesem megteszem.

(Folyt. köv.)

Nyiltér.*

Bán László denaturált szesz nagykereskedése

Debreczen, Hunyadi-utca 13. szám.

Telefon: December 1-től: 10—20. Idelglenes telefon 769

Van szerencsém szíves tudomására hozni, hogy a debreceni tek. kir. Pénzügyigazgatóságtól 46683/v. 1011. sz. alatt *Denaturált szesz nagybani eladására* engedélyt nyertem.

Ipartelepemet erre a célra épített modern üzleti helyiségben Hunyadi-utca 13. szám alatt rendeztem be.

Tisztelettel kérem ennél fogva, hogy b. megrendeléseivel alulírott cégemet megfizetni szíveskedjék. Igréhetem hogy mindenkor az lesz a főttörékvésem hogy szállításaimmal a m. t. vevőim teljesen meg legyenek elégedve.

Egyszersmint szíves tájékozással meg kell jegyezni, hogy a kir. Pénzügyigazgatóságnál egy egyszerű blanketten, — melyet szívesen bocsátok rendelkezés alá díjmentesen — be kell jelenteni azt, hogy a szeszt jövőben cégemtől fogják szerezni s ebből — e formalitás betartása után, ha eddig más cég volt is beszerzési helyül megnevezve — az érdekelt kereskedők és iparos urakra kár vagy kellemetlenség nemhárthat.

kiváló tisztelettel

Bán László.

Apró hirdetések.

Egy jóforgalmu fűszerüzlet elköltözés miatt eladó. Cím a kiadóhivatalban.

Vigyázz!! Kékre festett kirakat. Vigyázz!!
A nagy Karácsonyi vásár megkezdődött.

Es alkalomra vettem egy nagy parti tömeget Budapeston, az áruk az eddigiekénél még sokkal meg-
 lepőbbek, vétel nem kötelező, kérem az árukat és az árut megtekinteni.

120 cm széles blúz kelme mtr. —38 kr.	Finom baroktűk, valódi dívat minták min- tűk, minden szín mtr. —18 kr.
140 cm. angol kelme, Karácsonyi áru mtr. —68 kr.	1 vég 23 m. finom vászon —3.98 kr.
Blouze kelme téli, Karácsonyi áru mtr. —14 kr.	Fohérszemre vásznak mtr. —15 kr.
130 cm. Kostüm kelme, minden szín mtr. —86 kr.	Agyműre jó szőr mtr. —17 kr.
Kék levasztin, szép minták mtr. —14 kr.	Francia batistok minden szín, hibátlan jó áru mtr. —22 kr.
Szerb vászon, szép csikkal mtr. —12 kr.	Francia gyapju delés mtr. —48 kr.
Zefírek, blouza, angol kivitel mtr. —28 kr.	
Finom kretonok, minden szín mtr. —17 kr.	

Csipkék métere 1 kr. Selymek, vásznak, téli kendők, plaid kendő darabja 1.45 kr. Széles csipke
 maradékok mtr. osák 5 kr. 1. mtr. selyem csipke kelme 75 kr. Szőnyegek, Stordk, flanel takarók, csipke-
 függönyök, nagy szőnyegek, mind igen meglepő olcsó árban. Ezen igazán kedvező alkalmat senki ne mu-
 mulassa el kihasználni.

ifj. Molnár Lukács Kossuth- és Batthyányi-u. sarak, színházal szomban.
Kérem a kirakatokat megtekinteni!

Olcsó Ujdonság!
 Rádiummal impregnált éjjeli örökké
 világító serkentő óra, 3 évi jótállással 5 K
 15 fill., 3 drb 16 K, Hallatlan olcsó, szép,
 tartós serkentő óra 2 K 60 fill., 3 drb. 7 K.
 60 fill. Postal szétküldés utánvéttel is. Saját készí-
 tésű órák raktáron. Nagyválaszték különféle
 órákban és ékszerekben. Orajavitások a
 legpontosabban és a legolcsóbban ké-
 szülnek. 57

Ingaórák részletfizetésre is kaphatók.
Keresztesi Antal és Zárza
 órákészítő és ékszerészknél
Debrecen, Piac-utca 66. szám

**Eladó házak és házhelyek
 a Bozzay-telepen**
 140-től 300 négyszögölig terjedő területben,
 kevés befektetéssel könnyű fizetési feltételek
 közel a Vagon és Dohánygyárhoz a Ke-
 resztesi-utcában. 310

Ugyanott bármely üzletnek megfelelő
 helyiség házzal együtt eladó.

A házhelyek ára 6 kor.
 Értekezni
Bozzay-u. 11. sz.

Debrecen szab kir. város erdőhivatala.
 1140--1911.

**Első magyar villamos
 erőberendezési hang-
 szergyár**
STOWASSER J.
 cs. és kir. udvari szállító,
 színházak, zenekari hadsereg
 stb. szállítója, a Rákóczi tá-
 rozó és a Hangfokozógerenda feltalálója,
BUDAPEST, II., Lánchíd-u. 5. Gyár: Öntőház-u. 2.

Ajánlja saját gyárában készült, húrós, vonós, fuvó és ütő
 hangszereket és azok alkatrészeit, valamint quint (tisza) hurokat.
 Hegedők 3, 4, 5, 6 főtől feljebb, a legjobb felszerelés szerint. —
 Tárogató rőzstől, újesüst billentyűvel és iskolával 30 főtől
 feljebb. Harmonikák legobb, erős, elmozdíthatatlan hangokkal
 2-50, 3, 4, 5 forinttól feljebb. Különleges acélhangu hangverseny-
 harmonika, saját minták. — Stowasser, a hangfokozó gerenda
 feltalálója, mely által bármely hegedű vagy gordonka sokkal jobb,
 erősebb és lágyabb hangot nyer (biztos siker) hegedűbe javítással
 4 ftr. Harmonium világíttrú, legjobb gyártmány 65 főtől feljebb.
 Javítások az összes hangszereken, különleges, szakzerű pontos-
 sággal, jutányos áron. — Zenekarok teljes felszerelése előnyös
 feltételek mellett, jutányos árban, elismert jó minőség, a legtöbb
 katonai zen kar szállítója. Magyarország legnagyobb vonós és
 fúvós hangszergyára. Általánosan a leghíresebb kiszolgálásról
 elismerve. 346

Árjegységek kívánatra ingyen és bérmentve.

Hirdetés.
 A löversenyter mellett levő
 árokpartiról levágott és összerakott
 hosszú akác és rőzse galy a folyó
hó 29-én azaz szerdán, a helyszi-
 nen megtartandó árverésen elfog
 adatni.

Összejövétel lesz reggel 9 óra-
 kor a löversenyterén.
 Debrecen 1911. november 24.
Török Gábor
 134 erdőmester.

**Modern
 villamos berendezések**
 világítás, Dynamó és Motorberendezé-
 sek. Szakszerű munka előnyös ár nagy-
 raktár különleges csillárokból, Wott-
 ram lámpákból 20

Fazekas Imréné Piac-u. 83. Telefon 567. sz.

Értesítés.
 A nagyérdemű közönség szives tu-
 domására hozom, hogy
butor üzletemet
 az utcai helyiségből ugyanazon háznak hol
 eddig is volt Piac-utca 44. sz. Dr. Uj-
 falussy ház udvari helyiségébe helyeztem
 be, hol is óriási választékot tartok min-
 denféle stílusú asztalos és kárpitos buto-
 rokból. Teljes mennyasszonyi kelegyek
 azonnal készes. Tisztességes és pontos
 kiszolgálás. 42

Varga József butorkereskedő, asztalos,
 kárpitos és díszítőműhely
Debrecen, Piac 44.
 az az udvari helyiségben. Telefon 377.

**a Brüll Zsigmond
 csődtömögét**
 megvettem, az árukat meglepő árban árusítom, már

1 mtr. 120 cm. kelme —52 kr.
1 mtr. zsinór barchet —19 kr.
1 mtr. finom kreton —17 kr.
1 drb. blouze —92 kr.
1 drb. finom atj 1-50 kr.
1 drb. szép pongyola 2.18 kr.
1 vég vászon 4.55 kr.

csipkék, selymek, díszek, paplanok, garnitúrák,
 sifonok, kostüm kelmek, rövidárak, mind igen
 meglepő olcsó árakban. 150

Tisztelettel
Alkalmi Áruház tulajdonosa
 Csapó-u. 19. Varró lányok felvétetnek.

HA állatorvosra van szüksége
 telefonáljon 558
Zsuzsóló Zsigmond
 állatorvosi rendelőjébe
 Rákóczy-utca 3 szám. 17

Miért
Ne fogadjunk el
Má-á-ást!!!
 csak óriás

FEDÁK
Cipőcrém-et?

Mert szép fényt ad
Mert Elegáns tőle a lábbeli
Mert puhán tartja
Mert Nem rongálja
Mert Vizhatlanná teszi
 a bőrt

Mert a legkényesebb izlést
 kielégíti és 1957

Mert egy
Óriás Fedák
 cipőcrém,
 mely 4-szer annyit tartalmaz,
 mint egy 30 fillérért
 más dohoz
 ebben a drága vi-
 lágban az egyedüli olcsóság.

Minden szó egyszeri be-
írása post. betűből 5
fillér. Vastagabb be-
írásból 10 fillér. ::

APRÓ HIRDETÉSEK

Levélben tudakozásokra legyőz adnak legvilágosítást, csak a válasza szükséges belyegget kell mellékelni.
Tudakozócsésknál a hirdetés számát a kiadóhivataltal mindig közölni kell.

Apró hirdetések díja előre
fizetendő. Vidékről apró
hirdetések díja levélje-
gyekben is beküldhető.

Levellezés.

Rázosság
ismeretség kérés esetén
vagyonos hivatalokkal
nincs kizárva. Vagyonos
szép hölgy levele „Bol-
dagság” jelíggel kiadható
kéretik. 135

Erzsike
postarestante levelét mely
nagyon fontos okvetlen
vegye át. 374

Ajánlat.

Ebédkoszt
jutányos árért bent étke-
zésre kapható uri embe-
reknek kevés tagu uri
családnál. b

Okleveles
tanítónő magánórákat ad
elemi és polgári osztályu
tanulóknak. Ajánlatokat
„Tanítónő” jelíggel a ki-
hivatalba kérek. 303

Illatos
zamatos tea különleges-
ségek, Orosz és Kínai
nagy tea áruháztól di-
rekt szállítva. 10 dg. Tör-
melék 25 krajcár, 10 dg.
orosz keverék 30 krajcár,
10 dg. indiai kislevelű 40
krajcár, 10 db. udvari ke-
verék illatos 60 krajcár,
a legfinomabb mandarin
császárkeverék ceylon
teából nagyválaszték.
Király kávé és tea üzle-
tében, Dégenfeld-tér. 24

Egy
kisasszony, kinek jó írása
van, kereskedelmi vég-
zett előnyben részesül,
felvétetik, Félégyházy Já-
nos fűszerüzletében. 194

Eladó

Monostorpályi község-
ben egy 2000 négy-
szögletes I. osztályu
beltelken tiszta új 2
szobás lakóház, egy
konyha, egy kamara
és az egész udvar új
kerítéssel szépen fel-
kerítve új kuttal ellátva,
ugy hogy a lakás tel-
jesen I-ső rendű la-
kás közé számítható
a községl előjáróság-
nál lehet értekezni a
megvétel felől. 307

Legjobb
izú aromás pörkölt kávé
Félégyházinál kapható, vil-
lany üzemű kávépörkölte
a kirakatban. Piac- és
Miklós-utca sarak. 74

Ki szép

és tartós ei-
pőt óhajt
venni vagy
rendelni az
bizalommal
keresse fel Falusi Károly
polgári és katonai cipész
mestert, Csapó-u. 41. 114

Sajáttermésű
bor literenként kapható.
özv. Benyáts Emilné Jó-
zsef kir. herceg-u. 7. 24

Király
kávéi mégis a legjobbak,
kivánatra vevő előtt pör-
költve, Debrecen, Dégen-
feld-tér 11. 64

Diványok
készen nagy Antal kárpi-
tosnál jutányosan kapható
Arany János-utca 38. 360

Pérez kellene?
gyorsan és olcsó kamatra
forduljon bizalommal az
„Általános Ügyvivőség”,
bankirodájához Hatvan-
utca 5. 372

Üzlet- helyiség kiadó

Hunyadi-u.
13 szám.

Értekezni ugyan-
ott. 443

Gummi

haszfűző a legújabb! Ka-
laptollak olcsó árakban!
Kötött női felöltők nagy-
választékban! Benyáts
Emilné Debrecen Főter. 104

56
fillérbe kerül egy pár
férfi vagy női harisnya
fejlés pamuttal együtt,
Benyáts E. harisnyagyára
Debrecen. 94

Butorok
legolcsóbban kaphatók,
havi részletfizetésre is.
Weisz Gyula asztalos és
kárpitosnál, Széchenyi-u.
19. Minden kárpitos mun-
kát felvállal. 84

Garoon
lakásnak vagy irodának
kiadó kétszobás előszobás
utcai lakás butor nélkül,
villanyvilágítás Szálkai-
Szálkai-utca 6. 367

Ridikuli
felelősség mellett valódi
bőr, bőrbéléssel frt 1.40
től kezdve Nagy András-
nál kistemplom mellett. 31

Piac-utca 19.
nagy üzlethelyiség
februártól, Ugyanott 5
szobás udvari elsőeme-
leti lakás Májustól
kiadó. 370

Egy
fűszerkereskedés árukkal
együtt más vállalat miatt
azonnal átvehető. Cim a
kiadóhivatalban. 368

Egy
modern lakás, két utcai
szobával, konyha, élés-
kamrával, angol klozettel
december elsejére kiadó
Ugyanott nyolc méter
bukkfa eladó. Hatházi
ut 22. 369

Butorozott
utcai szoba kiadó, Hatvan-
u. 60 sz. 381

Voith
Ferenc urnál (Monostor-
utca 1) urasán butorozott
szoba, külön bejáratú
kapu alól, takarítással
(reggeli ebéd, vacsora)
18 forintért kapható. 373

Frizernő
kitűnően frizéroz, házak-
hoz ajánkózik, bálai és
alkalmi fésülést elvállal
Berek-utca 6 sz. 375

Egy
pince szoba, konyha de-
cember 1-ére kiadó Teleki
utca 27. 576

Kereslet.

Asztalos
tanonc felvétetik Bálint
József asztalos, Berek-
utca 8. 299

Gyakorlott
varró s kézimunkás le-
ányok felvétetnek Goldstein
Karolin, Miklós-utca 5. 47

Porbujtást
veszek Rizinger, Erdeit,
Kövidinkát, Ezerjót, Ge-
réby Pál. 30

Tisztességes
takarítóné felvétetik. Cim
a kiadóban. 357

Magános
árhoz egy asszony aki a
főzéshez, ért mindenesnek
kerestetik. Cim a kiadóba.
361

Cserépkálykát
jó nagyot, keveset hasz-
nálat megvételre keresek.
Cimet a kiadóhivatalba
kérem leadni. 2887

Fliegende
Blätter 907—908 teljes év-
folyamat venni. Cim a
kiadóhivatalban. 130

Felsőbb
osztályu gimnáziumi ta-
nuló elvállalja alsóbb osz-
tályu tanuló tanítását
Magos-u. 14 szám. k

Mérlegképes
könyvelőt keresünk egész
délutáni munkára, nős
ember kényelmes lakást
kaphat, Korona kenyér-
gyár. 365

Hajduszoszlói
lerakatunkba elárusítónót
keresünk óvadékkal Ko-
rona kenyérgyár Bethlen
utca 23. 364

Egy
magános kisigényű idő-
sebb ember portásnak
felvétetik, Korona kenyér-
gyár. 366

Pénztárnoknő
kellő gyakorlattal Szabó
Mihály hentesüzletében
Hunyadi-u. felvétetik. 358

Fűszerkereskedő
segéd és egy kisasszony
a pénztárhoz azonnal be-
léphet Grósz Lőrinc Mes-
ter-utca 45 szám alá. 362

Számolásban

könyvelésben és gép-
írásban jártas

kisasszony

műszaki irodá-
ban alkalma-
zást talál azon-
nali belépésre.

Cim a kiadóhiva-
talanban. 210

Fodrászsegéd
jó munkás, kizárólag jobb
üzletben alkalmazást ke-
res jövő hó 15-ikére. Le-
veleket a kiadóba „Tör-
ekvő” jelige alatt. 354

Fiatal
önálló keresztyény keres-
kedő üzlete fenntartása mel-
lett, rangjához illő állan-
dó hivatalt keres. esetleg
3—4 ezer korona óvadé-
kot ad. Levelet „Keres-
kedő” címre vasuti posta
fiók 38 sz. Debrecen, ké-
rem leadni. 359

Shakácsnő
ki állandó alkalmazást
óhajt felvétetik József kir
herceg-u. 20. 353

Jókarban
levő aszalkonyhát meg-
vételre keresek. Cimet a
kiadóhivatalba kérem le-
adni. 1

Szerény
igényű idősebb leány al-
kalmazást keres magános
urnónél vagy gyermek-
telen házaspárnál, Ujév-
től esetleg előbb is M.
Zsuzsika Nyiregyháza
Holló-ut 30. j

Egy
jó megjelenésű flu bolti
szolgának felvétetik Asz-
mann Ferenc uridivat üz-
letében, Piac 27. 356

Egy
fatai jó munkás borbély-
segéd azonnal beléphet
Szalainál Csapó-utca 88
szintén ott egy tanuló fel-
vétetik. 355

Eladás.

Egy
asztalos műhely teljes fel-
szereléssel egészben eladó
Szent Anna-u. 64. özv.
Nádai Rezsőné. d

Egy
jókarban levő garnitúr és
egy pedálos cimbalom
eladó. Loránti-u. 46. 291

**BÓNI GYÁRTELEP ÉS MEZŐGAZDA-
SÁGI R. T. NYIRBÁTOR, AJÁNlja**
Bóni Sósorszesz
ÉS MÉSZHOMOK-TÉGLA KÉSZÍTMÉNYEIT.

Legszebb ékszeresek, ezüst étesz-
közök, dísz tárgyak és
pontosan járó zseb-
órák stb.

a legszolidabb árban beszerezhetők.

Pintér Gusztáv
ékszerész-nél. 186

Javítások jól és olcsón készítenek.
Piac-utca 26. (Barak-épület.)

Gyomorgöres, kólíka étvágy-
talanság és általában gyomor-
betegségeknel a legkifejlesztett házi-szer a

Hollandi
GYOMORCSEPPK.
Egy üveg ára 40 fillér.

Kapható: 1737

Mihalovits Jenő
gyógyszertárában

DEBRECEN.

NŐI BLUZZ

legszebben
leggyorsabban
és a
legszolidabb árban
tisztít

Hrabécy első debreceni gőzmosó, vegytisztító és ruhafestő

részvénytársaság.

Gyár és főüzlet Széchenyi 42. Fióküzlet: Csapó-u. 30. Telefon 668
Hatvan-u. 11. Telefon 578
Piac-u. 22. Glück.

Telefon 323.

Gyakorlott ingvasalónok felvétetnek.

167